

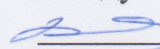
Міністерство освіти і науки України
Український державний університет науки і технологій

Факультет «Управління енергетичними та економічними процесами»

Кафедра «Фінанси, облік та психологія»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ФОП

 /Володимир БОБИЛЬ/
(підпис)

Дата 15.08.2024

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи магістра

на тему: «Фінансова звітність та її використання для оцінки фінансового стану підприємства»

за освітньою програмою: «Облік і оподаткування»

зі спеціальності: «071 Облік і оподаткування»

Виконав: студент
групи «БО2221»

_____

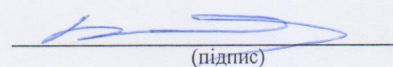
(підпис студента)

/Вікторія КОШМАН/

_____

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Керівник:

(підпис)

/проф. Володимир БОБИЛЬ/

_____

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Нормоконтролер:

_____

(підпис)

//

_____

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Консультанти:

_____

(назва розділу)

_____

(підпис)

//

_____

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____

(назва розділу)

_____

(підпис)

//

_____

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____

(назва розділу)

_____

(підпис)

//

_____

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

_____

(назва розділу)

_____

(підпис)

//

_____

(посада, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Засвідчую, що у цій роботі немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент

_____

(підпис)

Дніпро – 2024 рік

Ministry of Education and Science of Ukraine
Ukrainian State University of Science and Technologies

Faculty «Management of energy and economic processes»

Department « Finance, accounting and psychology»

FINAL QUALIFICATION PAPER

for obtaining a master's degree

on the topic: «Financial reporting and it's utilization for assessing the financial position of an enterprise»

according to educational curriculum «Accounting and Taxation»

in the Speciality: «071 Accounting and taxation»

Done by the student of the group БО2221:

/Viktoriiia KOSHMAN/

Scientific Supervisor:

/Volodymyr BOBYL/

Normative controller:

//

АНОТАЦІЯ

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань та додатків. Обсяг основного тексту – 95 сторінок, у тому числі 26 таблиць, 12 рисунків та 4 формули. Вступ розміщено на 3 сторінках, висновки на 4 сторінках, перелік посилань налічує 31 джерело, в роботі наведено 5 додатків.

У першому розділі кваліфікаційної роботи розглянуто нормативно-правове забезпечення щодо формування та подання фінансової звітності за НП(С)БО, проаналізовано думку вчених стосовно звітності та її ролі в аналізі фінансового стану підприємства, також було розглянуто види та методичні підходи щодо проведення фінансового аналізу. У даному розділі було обрано оптимальну модель для проведення фінансового аналізу виробничого підприємства.

У другому розділі роботи розглянуто особливості діяльності ТОВ «ПАМІБРО», розраховано та проаналізовано основні економічні показники та зміни за балансовими статтям, також визначено основні тенденції їх змін, представлено процес формування фінансових результатів та внутрішнього контролю фінрезу.

У третьому розділі даної роботи проведено аналіз фінансового стану ТОВ «ПАМІБРО» за 2020 – 2022 рр., надано шляхи для покращення економічного становища підприємства через впровадження запропонованих змін у процесі внутрішнього контролю та формуванні фінансової звітності.

На основі отриманих результатів дослідження зроблено ґрунтовні висновки.

Ключові слова: фінансова звітність, фінансовий стан підприємства, аналіз, доходи, витрати, фінансовий результат, аналіз, внутрішній контроль.

ABSTRACT

The master paper is comprised of an introduction, three sections, conclusions, a bibliography, and appendices. The main text spans 95 pages, including 26 tables, 12 figures, and 4 formulas. The introduction covers 3 pages, conclusions are presented over 4 pages, and the bibliography includes 31 sources. Additionally, the paper contains 5 appendices.

In the first section of the qualification paper, the regulatory framework for the formation and presentation of financial statements under National Professional (Statutory) Accounting Standards is discussed. The opinions of scholars regarding financial reporting and its role in analyzing the financial position of a company are analyzed. The types and methodological approaches to financial analysis are also examined. In this section, the optimal model for conducting financial analysis of a manufacturing enterprise is selected.

The second section of the paper explores the specifics of the activities of the LLC "PAMIBRO." It calculates and analyzes key economic indicators and changes in balance sheet items. The main trends in these changes are identified, and the process of forming financial results and internal financial control is presented.

The third section of this work conducts an analysis of the financial position of LLC "PAMIBRO" for the years 2020-2022. It provides ways to improve the economic situation of the enterprise through the implementation of proposed changes in the process of internal control and financial reporting.

Comprehensive conclusions are drawn based on the obtained research results.

Keywords: financial reporting, financial position of the enterprise, analysis, income, expenses, financial results, analysis, internal control.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1 Нормативно-правове регулювання складання та подання фінансової звітності	9
1.2 Фінансова звітність як основа аналізу фінансового стану	14
1.3 Види фінансового аналізу, методичні підходи та методи оцінки фінансового стану	23
Висновки до розділу 1	29
2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ОБРАНОГО ПІДПРИЄМСТВА	30
2.1 Особливості діяльності ТОВ «ПАМІБРО» в умовах сучасної ринкової економіки	30
2.2 Аналіз показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства	37
2.3 Облік та контроль фінансових результатів підприємства	57
Висновки до розділу 2	65
3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ПАМІБРО»	67
3.1 Основні фінансові показники та їх значення для оцінки фінансового стану	67
3.2 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	76
3.3 Шляхи та пропозиції щодо вдосконалення фінансових результатів	88
Висновки до розділу 3	93
ВИСНОВКИ	95
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	99

ВСТУП

Актуальність теми. Враховуючи фінансово-економічний та політичний стан у нашій країні за останні декілька років велика кількість підприємств є збитковими, та з часом ліквідуються. Для того аби знайти джерела для покращення економічного становища підприємства та відновлення стабільної роботи необхідно вчасно проводити аналіз фінансово-господарської діяльності та застосовувати санаційну політику.

Основною метою кожного суб'єкта господарської діяльності, незалежно від їх форм власності, є отримання доходу, що здатен покрити зобов'язання підприємства та дає можливість для розвитку виробництва. Але у зв'язку з останніми подіями, що мали великий вплив на економіку нашої країни та світу в цілому, такі як COVID-19, веденням бойових дій на сході України та з лютого 2022 року повномасштабне вторгнення держави агресора на територію нашої держави, все більше підприємств стають збитковими. На це впливає досить велика кількість факторів в залежності від сфери діяльності компанії. Так суб'єкти господарювання мають великі втрати основних засобів через ракетні обстріли, витрати у зв'язку з стрімкою інфляцією, а також зменшення ринку збуту та втрату значної частини зарубіжних контрагентів, зниження рівня купівельної спроможності населення та зміну їх пріоритетів. Проте підприємства знаходять резерви методи для виходу з кризового становища, а також забезпечення оптимальних значень показників платоспроможності, рентабельності, конкурентоздатності та загального фінансового стану.

Тож актуальність дослідження оцінки та аналізу фінансових результатів підприємства у таких умовах не підлягає сумніву.

Проведення аналізу фінансових результатів дає можливість управлінському персоналу підприємства своєчасно приймати рішення щодо запобігання негативних змін або їх нейтралізації. При оптимальній організації обліку та аналізу фінансового стану з'являються засоби для покращення рівня рентабельності та конкурентоспроможності, матеріального стимулювання, соціального стану та

розвитку персоналу. Однак політичне, економічне становище та неоднозначність нормативної бази у нашій країні створюють вагомі перешкоди для розвитку підприємств.

Мета дослідження – поглиблене вивчення теоретичних та практичних знань щодо аналізу фінансової звітності для визначення фінансового стану суб'єкта господарювання, а також розробка рекомендацій щодо шляхів та засобів для удосконалення фінансових результатів та раціонального управління підприємством.

Завдання дослідження:

1. Дослідити нормативно-правове регулювання складання та подання фінансової звітності.
2. Визначити роль фінансової звітності в аналізі фінансового стану підприємства.
3. Дослідити види фінансового аналізу, методичні підходи та методи для оцінки фінансового стану.
4. Визначити особливості діяльності ТОВ «ПАМІБРО» в сучасній ринковій економіці.
5. Провести аналіз показників фінансового стану та результатів діяльності компанії.
6. Визначити метод обліку та контролю фінансових результатів підприємства.
7. Визначити основні показники фінансового стану та дослідити їх значення для оцінки фінансового стану.
8. Проаналізувати фінансові результати діяльності.
9. Запропонувати шляхи та пропозиції для вдосконалення фінансових результатів компанії.
10. Зробити відповідні висновки за результатами виконаного дослідження.

Об'єктом дослідження виступають процес обліку, аналізу та контролю фінансово-економічних результатів товариства з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО».

Предметом дослідження постає комплекс теоретичної, методичної, організаційної і практичної бази обліку та аналізу фінансово-економічних результатів діяльності.

Для проведення дослідження ми опиралися на нормативно-законодавчі та інструктивні документи України, що мають зв'язок з діяльністю підприємства, науково-економічні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали наукових конференцій, періодичні видання фахової літератури та дані фінансової звітності ТОВ «ПАМІБРО».

Апробація. Основні положення дипломної роботи були висвітлені та опубліковані в науковій роботі Всеукраїнського конкурсу студентських робіт на тлум: «Заходи стабілізації фінансового стану малого підприємства в умовах кризи», в збірнику тез 82-ї міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи розвитку залізничного транспорту», тема: «Особливості складання та подання фінансової звітності в умови воєнного стану», в збірнику тез Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Молода академія 2023» з темою: «Відображення основних засобів у фінансовій звітності за міжнародними стандартами в умовах воєнного часу».

1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Нормативно-правове регулювання складання та подання фінансової звітності

Для успішного функціонування будь-якого підприємства в сучасних умовах необхідно дотримуватися законодавчих норм, що регулюють економічні та правові відносини з державою, трудовим колективом та іншими господарськими суб'єктами, тощо.

Головною метою державного регулювання обліку та звітності є створення єдиних, обов'язкових для всіх суб'єктів господарювання, правил щодо ведення бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності, які гарантують та захищають інтереси користувачів.

Наразі Україна знаходиться в стані перехідної економіки з супутніми факторами впливу на економіку країни: політичними, економічними, соціальними та іншими. І це сприяє тому, що нормативно-правова база України постійно змінюється та доповнюється. Саме з цієї причини огляд нормативно-правової бази стосовно регулювання обліку, подання та формування фінансової звітності, аналізу фінансових результатів підприємства не втрачає своєї актуальності.

Вже більше двадцяти років українські підприємства ведуть свій бухгалтерський облік відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року, що визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Основні принципи та методи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності для підприємств в Україні визначені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, що розроблені на основі Міжнародних стандартів фінансової звітності.

На разі вітчизняне законодавство, у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності, представлено багаторівневою структурою, що знаходиться на стадії активного формування.

Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку здійснюється такими суб'єктами як: Національний банк України, Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба України, Державна служба статистики України, Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

Стосовно того скільки існує рівнів правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні думки вчених розділилася. Так вчені В. М. Пархоменко та Ф. Ф. Бутинець виділяють п'ять основних рівнів регулювання. До них відносяться:

1 рівень - Конституція України, Кодекси законів, Закон України;

2 рівень - Укази та розпорядження Президента України, Постанови Кабінету міністрів України;

3 рівень - Положення (стандарты) бухгалтерського обліку ті інші нормативно-правові документи, які затверджено міністерством фінансів України;

4 рівень - Нормативно правові акти (положення, інструкції, вказівки) та методичні рекомендації Міністерства фінансів й інших органів, що в свою чергу розробляються та затверджуються на основі Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

5 рівень - Рішення (розпорядження, накази) щодо організації і ведення бухгалтерського обліку на підприємстві [1].

З іншого боку виступають М. Т. Щирба, М. С. Пушкар та А. В. Озеран, які виділяють чотири рівні нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку. Система законодавчого регулювання на думку цих вчених має наступний вигляд: 1) Законодавчий; 2) Нормативний; 3) Методичний; 4) Організаційний [2].

Ознайомившись з різною науковою літературою стосовно нормативно-правового регулювання обліку та звітності ми сформуваємо наступну градацію нормативної бази. В залежності від призначення та статусу нормативні документи можна представити наступним чином:

Перший - законодавчий рівень. Він визначає сутність бухгалтерського обліку, його завдання, основні поняття та шляхи регулювання його організації та ведення, а також подання фінансових звітів.

Другий - нормативний рівень, Що встановлює основні правила формування повної та достовірної інформації стосовно фінансових результатів та відображення інформації у фінансовій звітності.

Третій - методичний рівень. Що являє собою документи рекомендаційного характеру в яких викладено методичні вказівки, роз'яснення з питань обліку фінансових результатів.

Четвертий - організаційний рівень. Загалом це документи у вигляді внутрішніх форм та інструкцій, що визначають правила раціональної організації бухгалтерського обліку із застосуванням прогресивних форм і методів та відображують усю специфіку діяльності підприємства.

Тож, враховуючи вищесказане, в різних економічних теоріях стосовно розподілу рівнів законодавчого регулювання ведення обліку на підприємствах Закон України виступає одним з головних. А саме Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». ухвалений Верховною Радою України від № 996-XIV 16.07.1999 р., зі змінами та доповненнями.

Відповідно до цього Закону усі юридичні особи, незалежно від їх організаційно-правової форми та форм власності, а також представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, створені відповідно до законодавства України зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність відповідно нормам визнаними цим Законом.

Ведення бухгалтерського обліку, формування фінансової, податкової та статистичної звітності в грошовому вимірнику, а також проведення інвентаризації є обов'язковими відповідно до положень цього Закону

В Законі «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначено основні правові засади ведення бухгалтерського обліку його організації та регулювання на підприємстві та складання фінансової звітності.

Слід відмітити, що у відповідності до ст. 12 Закону «Про бухгалтерський

облік та фінансову звітність в Україні» усі Публічні Акціонерні Товариства, банки, страховики та підприємства, що провадять господарську діяльність за видами, що зазначено КМУ, складають фінансову звітність та

консолідовану фінансову звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності та подають її у порядку, визначеному цим Законом.

До нормативного регулювання слід віднести Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку розроблені Методологічною радою з бухгалтерського обліку, що підпорядковується Міністерству фінансів України. Основою для формування Національних положень стали Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та Міжнародні стандарти фінансової звітності.

На разі є 30 чинних НП(С)БО, якими керуються суб'єкти господарювання при веденні обліку. Дані положення (стандарти) розкривають принципи та методи ведення обліку та складання звітності стосовно основних засобів, запасів, дебіторської заборгованості, доходів та витрат, та інше.

Відповідно до ч. 4 ст. 8, ч. 3 ст. 12-1 Закону про бухоблік, підприємство самостійно визначає доцільність застосування міжнародних стандартів (крім випадків, коли обов'язковість застосування міжнародних стандартів визначена законодавством).

Положення ч. 2 ст. 12-1 зазначеного закону встановлює обов'язковість складання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами для: публічних акціонерних товариств, банків, страховиків (страхових компаній), а також підприємств, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабміном [3].

Міжнародні Стандарти Фінансової Звітності (МСФЗ) – затверджуються Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Складання звітності за МСФЗ дає можливість до більшої прозорості та ефективності висвітлення інформації. На разі Міністерство фінансів з кожним роком наближає Національні положення до міжнародних.

Відповідно до теми цієї дипломної роботи ми визначили перелік нормативно-правових актів, що безпосередньо впливають на визначення фінансового стану підприємства в Україні, які зазначено у таблиці 1.1:

Таблиця 1.1

Нормативно-правове регулювання складання фінансової звітності

Нормативно-правовий документ	Характеристика
Господарський Кодекс України (ГКУ)	визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності [4];
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	в ньому визначаються правові принципи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні [5];
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	норми цього НП(с)БО застосовуються до фінансової звітності і консолідованої фінансової звітності юридичних осіб усіх форм власності (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством [6];
Податковий Кодекс України (ПКУ)	регулює відносини, що виникають під час справляння податків і зборів, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів; [7];
НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»	визначає порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності [8];
Наказ «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності».	цими Методичними рекомендаціями визначається порядок розкриття інформації за статтями форми №, форми № 2, форми № 3, форми № 4 [9].

Всі підприємства, що ведуть свою діяльність в умовах ринкової економіки повинні мати методичку оцінку фінансового стану аби забезпечити фінансову стабільність підприємства, оперативне управління активами та пасивами та підтримувати імідж компанії на високому рівні.

При проведенні оцінки фінансового стану підприємства основними нормативно-правовими документами є:

“Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації” № 49/121 від 26.01.2001 Цим Положенням установлюються порядок розрахунку показників (коефіцієнтів), що характеризують фінансовий стан підприємства, та їх нормативні значення, які застосовуються при проведенні аналізу фінансового стану підприємства за спрощеною схемою [10].

“Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств” 28.07.2006. Це практичний посібник з аналізу і оцінки фінансового стану підприємства. У ньому зазначаються основні вимоги необхідні для проведення аналізу та оцінки фінансово стану, показники на основі яких проводять аналіз та метод їх розрахунку, послідовність аналізу та інформаційну базу. Також у ньому визначено умови, які необхідні для визнання фінансової стабільності суб'єкта господарювання [11].

1.2 Фінансова звітність як основа аналізу фінансового стану

Одним з важливих обов'язкових етапів діяльності будь-якого суб'єкту господарювання є ведення бухгалтерського обліку на основі якого надалі формується фінансова, податкова, статистична та інші види звітності.

Як зазначено у Законі України « Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» бухгалтерський облік на підприємстві забезпечує своєчасне виявлення, вимірювання, реєстрацію, накопичення, узагальнення, зберігання та передачу інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Метою ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності є своєчасне надання повної, правдивої, неупередженої інформації про господарсько-фінансовий стан підприємства внутрішнім та зовнішнім користувачам для прийняття рішень щодо придбання, продажу та володіння цінними паперами; участі в капіталі підприємства; оцінки якості управління; оцінки здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання; забезпеченості зобов'язань

підприємства; визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу; регулювання діяльності підприємства та інших рішень.

Однією з умов для того аби максимізувати прибуток, раціонально використовувати ресурси та приймати оптимальні управлінські рішення керівник підприємства має вчасно отримувати бухгалтерську фінансову звітність. Вона являє собою систему узагальнених показників, що відображають результати фінансово-господарської діяльності за звітний період.

У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» наведено наступне визначення поняття «фінансової звітності»: фінансова звітність - звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства [5]. Тобто фінансова звітність це своєрідний реєстр, що охоплює усі аспекти фінансової діяльності компанії за звітний період, також відображає відповідну інформацію попереднього звітного періоду, розкриття облікової політики та її змін, що робить можливим ретроспективний аналіз діяльності підприємства.

Низка вітчизняних та зарубіжних вчених в своїх працях розглядали поняття роль фінансової звітності в фінансовому аналізі підприємства. Нижче у таблиці 1.2. ми представили визначення поняття «звітність» деякими вітчизняними науковцями.

Визначення поняття фінансової звітності науковцями

Вчений	Визначення
П.Я. Хомин	Звітність є самостійною системою подання даних, які необхідні для інформаційного забезпечення менеджменту та в жодному разі не може вважатись складовим елементом (прийомом) бухгалтерського обліку [12].
Л. М. Біла	Звітність – це сукупність форм згрупованої та узагальненої інформації, що розкриває фінансовий стан і результати діяльності підприємства за звітний період [13].
Н. В. Семенишена	Звітність – це сукупність узагальнених показників, формалізованих законодавством або організацією, які характеризують ефективність функціонування організації (або окремих її елементів) за визначений період. Бухгалтерська звітність – визначена законодавством або організаціями сукупність форм, складених на основі науково згрупованих системних даних бухгалтерського обліку, які відображають інформацію про майновий, фінансовий стан і їх зміни та результати виробничої й іншої діяльності організацій за визначений період. [14].
Н. М. Грабова	Звітність – це система узагальнених і взаємопов'язаних економічних показників поточного обліку, які характеризують результати діяльності підприємства за звітний період. Фінансова звітність є складовою частиною бухгалтерської звітності, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [15].
М.Ю. Аверіною	Фінансова звітність – це сукупність форм звітності, які складені за даними фінансового обліку з метою надання зовнішнім і внутрішнім користувачам узагальненої інформації про фінансовий стан у зручному і зрозумілому вигляді для прийняття цими користувачами ділових рішень [16].

Проаналізувавши різні наукові праці, що стосуються звітності та її ролі в фінансовому аналізі ми схилиємося до думки Н. М. Грабової та виділяємо фінансову звітність як систему економічних показників, що характеризують результати діяльності підприємства та є складовою бухгалтерської звітності.

Дані фінансової звітності є необхідною складовою для аналізу підприємства як внутрішніми так і зовнішніми користувачами. Так чином правильно сформована звітність дасть змогу підприємству отримати економічну вигоду в наступних періодах.

Досліджуючи бухгалтерську звітність підприємства як інформаційну складову її можна розділити за наступними критеріями:

За місцем використання:

- внутрішня або управлінська звітність – її види та зміст визначаються на підприємстві та зазначаються в наказі про облікову політику. Показники, що наводяться в такому звіті призначені тільки для внутрішніх користувачів;
- зовнішня звітність – бухгалтерська, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують як на самому підприємстві так і за його межами. Така звітність має обов'язково підписуватися керівником та головним бухгалтером підприємства.

За обсягом показників:

- коротка – періодична звітність, що має скорочений перелік показників;
- повна – подається з усіма показниками в установленому порядку, включаючи показники, що були наведено в коротких звітах.

За періодами складання:

- періодична звітність – місячна або квартальна звітність, що складається на певну дату протягом звітного року. За допомогою періодичної звітності можна вчасно виявити і виправити недоліки в роботі, попереджати їх виникнення у подальшому;
- річна звітність характеризує всі сторони господарської діяльності та фінансові результати роботи підприємства за рік.

Загалом фінансова звітність поділяється на п'ять окремих форм та має наступну структуру:

Форма №1 – Баланс (звіт про фінансовий стан): Цей звіт дає можливість ознайомитись з фінансовим станом підприємства на дату його складання. У ньому наведено інформацію про активи підприємства (майно та права, що йому належать), зобов'язання (фінансові зобов'язання перед кредиторами) та власний капітал.

До особливостей балансу можна віднести наступне:

- розділення балансу на дві частини - актив та пасив, які між собою рівні. Так до активу балансу ми відносимо наявні у підприємства активи, а до пасиву – зобов'язання та власний капітал, тобто джерела формування активів;
- інформація в балансі подається у грошовому вимірнику, що дає змогу співставити окремі показники в цілісну систему узагальнених даних;
- наявність формули (1.1) балансового рівняння, за якою ми можемо перевірити правильність його складання

$$\text{Активи} = \text{Зобов'язання} + \text{Капітал} \quad (1.1)$$

Усі господарські засоби та джерела їх формування у балансі формуються в окремі економічно однорідні групи, які називаються статтями балансу. Статті балансу - це показники, що відображають стан окремих видів активів, зобов'язань або власного капіталу на дату балансу. Усі статті балансу мають окрему назву й код та поділяються на активні та пасивні і розміщуються у відповідній групі активів чи пасивів.

Особлива роль балансу полягає в тому, що лише за допомогою його даних можна робити оцінки структури ресурсів підприємства, розраховувати показники ліквідності, ділової активності та платоспроможності підприємства, прогнозування майбутніх потреб у показниках, оцінки та прогнозування змін в економічних ресурсах, які підприємство, ймовірно, контролюватиме.

На сьогоднішній день відсутні НП(С)БО, що регулювали б порядок складання балансу та зміст його окремих статей. НП(С)БО 1 регулює тільки загальні положення, що стосуються змісту балансу та визначає його форму. Норми даного Положення (стандарту) при формуванні балансу використовують усі підприємства, організації та інші юридичні особи крім банків та бюджетних установ. Тому під час складання балансу та інших фінансових звітів слід керуватися законодавчими актами.

Форма №2 – Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід): Цей звіт відображає доходи та витрати підприємства протягом певного періоду. За

допомогою показників даного звіту можна оцінити прибутковість підприємства та виробничої та комерційної діяльності.

Головною метою формування звіту про фінансові результати є надання інформації користувачам про доходи, витрати, прибуток та збитки підприємства за звітний період.

Форму даного звіту затверджено НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», що є аналогом форми звіту про сукупний дохід за МСБО, та має наступну структуру: Розділ 1 Фінансові результати. Розділ 2 Сукупний дохід. Розділ 3 Елементи операційних витрат. Розділ 4 Розрахунок показників прибутковості акцій.

Та згідно НП(С)БО 1 кількість статей звіту не регламентовано. Таким чином підприємства можуть не наводити інформацію зі статей, за якими немає показників, за умови, що у звіті за попередній звітний період цих показників також не було, або додавати статті (з переліку додаткових статей фінансової звітності).

У разі, коли підприємство вважає за потрібне додати статті у звіт то їх назва та код рядка зберігається, але є критерії яким статті мають відповідати. А саме:

- інформація, що наведено у статті є суттєвою, тобто відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності;
- оцінка статті може бути достовірно визначена.

Кожен розділ даного звіту дає змогу проводити різні види аналізу. Так за розділом «Сукупний дохід» можна провести аналіз змін у власному капіталі внаслідок господарських операцій та інших подій. За розділом «Елементи операційних витрат» проводиться аналіз витрат за їх видом (виробничих, витрат на збут, на управління та інших операційних витрат). Також даний розділ використовується при формуванні звіту про рух грошових коштів.

Форма №3 – Звіт про рух грошових коштів: Цей звіт показує зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період. Завдяки інформації, що наведено у звіті можна відстежувати грошові потоки як у загальному обсязі так і окремо від кожного виду діяльності: операційної, інвестиційної та фінансової.

Головною метою складання звіту про рух грошових коштів є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період.

Грошові потоки компанії розподілено по трьох напрямках діяльності, що спрощує аналіз фінансового стану компанії. Основним критерієм для віднесення руху коштів до відповідної групи, операційного, інвестиційного або фінансового руху грошових коштів, є насамперед характер господарської діяльності підприємства. Таким чином, у інвестиційної компанії інвестиції у цінні папери будуть відноситися до операційного руху грошових коштів, оскільки є основною діяльністю. При тому якщо одна операція буде містити суми від декількох видів діяльності, то суму цих коштів необхідно розподілити між відповідними видами діяльності.

Для формування звіту про рух грошових коштів використовують дані балансу, Звіту про фінансові результати та дані аналітичного бухгалтерського обліку. Відповідно НП(С)БО 1 при складанні даного звіту підприємства обирають метод його складання, за прямим або непрямим методом. Суть прямого методу полягає у безпосередньому використанні даних з реєстрів бухгалтерського обліку стосовно дебетових та кредитових оборотів грошових коштів за звітний період. За прямим методом формування звіту відбувається у 4 етапи: збір даних; розробка форми документу; внесення даних та обчислення внутрішніх оборотів. За непрямим методом формування звіту потребує більш складного розрахунку. Так рух коштів отримують через коригування чистого прибутку, з метою отримання величини чистої зміни грошових коштів шляхом виключення впливу негрошових операцій. Суть цього методу у пошуку змін залишку коштів через рівняння балансу. Складання звіту за непрямим методом стосується тільки частини з операційною діяльністю, щодо показників інвестиційної та фінансової діяльності – то вони складаються за прямим методом. Непрямий метод формування звіту має переваги для аналізу показників діяльності підприємства, оскільки показує взаємозв'язок чистого прибутку отриманого за звітний період зі змінами активів та зобов'язань підприємства.

Форма №4 – Звіт про власний капітал: Цей звіт відображає зміни які відбулися у власному капіталі підприємства за звітний період.

Метою Звіту про власний капітал є надання інформації про джерела капіталу підприємства, правові обмеження щодо розподілу інвестованого капіталу, розподілу дивідендів, пріоритетність прав на майно при ліквідації підприємства.

Власний капітал являє собою основу для початку та продовження господарської діяльності підприємства. Він є одним з найістотніших показників та виконує наступні функції:

- 1) довготермінового фінансування – перебуває у розпорядженні підприємства необмежено довго;
- 2) відповідальності й захисту прав кредиторів – відображений у балансі підприємства власний капітал для зовнішніх користувачів є показником відносин відповідальності на підприємстві, а також захистом кредиторів від втрати капіталу;
- 3) компенсації зазнаних збитків – тимчасові збитки необхідно погашати за рахунок власного капіталу;
- 4) кредитоспроможності – при наданні кредиту, за інших рівних умов, перевагу надають підприємствам із меншою кредиторською заборгованістю та більшим власним капіталом;
- 5) фінансування ризику – власний капітал використовують для фінансування ризикованих інвестицій, на що можуть не погодитися кредитори;
- 6) самостійності й влади – розмір власного капіталу визначає ступінь незалежності та впливу його власників на підприємство;
- 7) розподілу доходів і активів – частки окремих власників у капіталі є основою при розподілі фінансового результату й майна при ліквідації підприємства [17].

У фінансовому аналізі підприємства Звіт про власний капітал відіграє наступну роль, він показує як саме події та операції, що відбулися у звітному періоді вплинули на кінцевий залишок власного капіталу. Так за рахунок внутрішніх джерел компанії власний капітал є основним показником фінансової

стабільності суб'єкта господарювання. При проведенні оцінки руху капіталу слід використовувати коефіцієнти, що розраховуються як за загальною вартістю капіталу так і за вартістю його окремих складових.

Форма даного звіту та методика його заповнення визначаються НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», проте детальної розшифровки щодо окремих статей не надається, а лише розкривається загальна інформація.

Форма №5 – Примітки до фінансової звітності. У Примітках наводяться обґрунтування та деталізації певних аспектів фінансового звіту, уточнення методів обліку, надання додаткової інформації, яка може бути корисною для користувачів.

Взагалі Примітки готуються у довільній формі, та вразі подання підприємством повнокомплектної звітності за НП(С)БО – примітки мають стандартизовану форму, яку називають Форма №5. У структурі Форми №5 виокремлюють 15 розділів у яких підприємство розкриває необхідну інформацію.

Для підприємств, що формують свою звітність за МСБО – примітки не мають визначеного шаблону. В такому разі кожне підприємство розробляє примітки виходячи зі своїх потреб та керуючись МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

Інформація, яку необхідно розкривати у примітках визначається також у залежності від того, чи має підприємство оприлюднювати свою фінансову звітність. У разі коли підприємство має суспільний інтерес – воно має розкрити усі статті, а також може подати додаткову інформацію, якщо вважає її суттєвою та ця інформація допоможе більш об'єктивно та повно відобразити фінансове становище та результати діяльності суб'єкта господарювання.

Для того аби показати реальний фінансовий стан підприємства необхідно використовувати усі форми звітності в комплексі саме тому не можна виділити один зі звітів як головний. Проте кожен зі звітів готується та надається різним користувачам.

1.3 Види фінансового аналізу, методичні підходи та методи оцінки фінансового стану

Визначення фінансового стану підприємства та його оптимізація є важливим етапом для розвитку та прийняття рішень стосовно подальшої діяльності господарського суб'єкта. Іншими словами фінансовий стан визначає спроможність підприємства фінансувати свою діяльність. А також стійкість фінансового стану є важливим показником для характеристики діяльності у зовнішньому середовищі, що визначає конкурентоспроможність та потенціал підприємства.

Розглянемо більш детально сутність поняття «фінансовий стан». У науковій літературі «фінансовий стан» та його роль для підприємства визначено низкою вчених.

Так на думку Г. В. Савицької фінансовий стан є економічною категорією, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та спроможність суб'єкта до саморозвитку на фіксований момент часу [18].

На противагу цій думці твердження Т. А. Обущак, що окреслює фінансовий стан як сутнісну характеристику діяльності підприємства у певний період, що визначає реальну та потенційну можливість підприємства забезпечувати достатній рівень фінансування фінансово-господарської діяльності та здатність ефективно здійснювати цю діяльність у майбутньому [19].

М. Д. Білик вважає, що фінансовий стан – це реальна і потенційна фінансова спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування поточної діяльності, саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами й державою [20].

Низка вчених в залежності від поставленої мети щодо оцінки фінансового стану пропонують визначати його на короткостроковий та довгостроковий перспективи. До таких науковців відносяться В. М. Гриньова, В. В. Ковальов та В. О. Коюда., на їх думку слід розділити фінансові показники для визначення фінансового стану. Так для визначення на короткостроковий період необхідно використовувати показники ліквідності та платоспроможності, тобто

спроможність підприємства вчасно та в повному обсязі погасити короткострокові зобов'язання, а для довгострокових перспектив необхідно враховувати структуру джерел коштів та ступінь залежності підприємства від зовнішніх кредиторів та інвесторів.

Головною метою аналізу фінансового стану підприємства постає аналіз фінансової спроможності господарського суб'єкта, розробка і впровадження заходів, що дозволяють швидке відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, а також встановлення можливості безперервного провадження фінансової діяльності з подальшою можливістю розвитку та збільшення виробничого потенціалу.

Фінансовий аналіз є основою для прийняття управлінських рішень щодо формування, збільшення та використання фінансових ресурсів підприємства, оптимізації їх руху, поточного та довгострокового планування діяльності на підприємстві.

Предметом фінансового аналізу являються фінансово-господарські процеси, фінансові результати діяльності підприємства; економічний потенціал і фінансовий стан підприємства; фактори, які обумовлюють результати та ефективність фінансово-господарської діяльності [21].

Під фінансовим аналізом діяльності підприємства розуміють сукупність заходів, пов'язаних з: дослідженням економічних процесів у їх взаємозв'язку, що розвиваються під впливом об'єктивних економічних законів та суб'єктивних факторів; обговорення планів прийняття управлінських рішень та об'єктивної оцінки результатів їх використання; виявлення позитивних та негативних факторів, що впливають на результати діяльності підприємства; розкриття тенденцій та пропорцій розвитку підприємства з визначенням невикористаних запасів і ресурсів у господарстві; із узагальненням передового досвіду та пропозицій щодо його використання у практиці підприємства [22].

Проведення фінансового аналізу дає можливість:

- оцінити рівень ефективності діяльності підприємства та виявити фактори, що зумовили нинішній фінансовий стан;

- визначити напрямки та розробити сценарії розвитку підприємства опираючись на показники фінансового стану;
- визначити рівень кредитоспроможності підприємства;
- ефективно формувати та використовувати грошові потоки;
- своєчасно впроваджувати санаційні заходи для стабілізації роботи підприємства;
- визначати резерви для поліпшення фінансового стану;
- оцінювати рівень підприємницького ризику щодо можливостей залучення інвестицій, погашення зобов'язань, збільшення матеріальних витрат, здатності нарощення чистих активів та інше.

Основні елементи фінансового аналізу ми зобразили на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1 - Основні елементи фінансового стану підприємства

До основних напрямків фінансового аналізу належать: аналіз майнового потенціалу, фінансового потенціалу, фінансових результатів, руху грошових коштів, ймовірності банкрутства та комплексна оцінка діяльності суб'єкта господарювання.

В залежності від різних факторів виділяють декілька видів фінансового аналізу. Так залежно від мети та об'єкту аналізу фінансовий аналіз поділяється на

внутрішній та зовнішній та є всеохоплюючим. Це зумовлено різноманіттям користувачів аналітичними даними.

Зовнішній аналіз базується на звітних даних, які є публічними. Мета даного аналізу – надання інформації користувачам стосовно прибутковості, платоспроможності, фінансової стабільності, ділової активності, тощо. Через обмеженість даних даний вид аналізу не дає змоги встановити всі причинно-наслідкові зв'язки подій, що відбувалися за період аналізу, та які призвели до даного фінансового результату.

Внутрішній аналіз проводиться на основі повних та достовірних даних стосовно діяльності підприємства. При внутрішньому аналізі оцінюються показники рентабельності, проводиться факторний аналіз результатів діяльності, аналіз інвестиційних проектів, тощо. Результати даного виду аналізу надаються управлінському персоналу підприємства для подальшого планування діяльності.

Залежно від періоду проведення аналізу в економічній літературі виділяють три основні види аналізу фінансових результатів.

- Поточний аналіз – всебічне результату діяльності підприємства, оцінка виконання планів, визначення основних факторів впливу на економічні показники, виявлення резервів.
- Ретроспективний аналіз – вивчення тенденцій змін показників економічної діяльності, виявлення невикористаних резервів. Отримані результати ретроспективного аналізу використовують у поєднанні з результатами поточного аналізу для прогнозування подальшої діяльності.
- Перспективний аналіз – більш глибокий згаданих вище, він дає змогу попереднього прогнозування подальшої фінансової діяльності через вивчення можливих економічних явищ і процесів в майбутньому та виявлення закономірностей розвитку господарських процесів.

Щодо методичних підходів проведення економічного аналізу немає універсальної методики для всіх підприємств, що в повному обсязі змогла б врахувати мету фінансового аналізу, різноманітність оцінюваних параметрів, відмінність умов економічного середовища суб'єкта господарювання його

специфіку та галузь функціонування. В економічній літературі низка вчених виділяє різні методи в залежності від цілей аналізу, які можна об'єднати в наступні групи:

- методи, засновані на аналізі балансу підприємства (горизонтальний, вертикальний, трендовий аналіз, метод фінансових коефіцієнтів);
- евристичні методи, що засновані на неформальних, інтуїтивних підходах та узагальненні досвіду розв'язання аналогічних завдань та методи експертних оцінок;
- економіко-математичні методи;
- експрес-аналіз;
- комплексний аналіз.

Розглянемо більш детально основні методи оцінки фінансового стану підприємства.

Комплексний метод оцінки проводять за допомогою зведення кількісних та якісних показників до інтегрального параметру. Використовується для визначення платоспроможності, конкурентоспроможності, фінансової стійкості підприємства та використання капіталу. Комплексний метод дозволяє виявити, причини що зумовлюють виникнення проблемних аспектів діяльності підприємства. Та попри це даний метод є досить трудомістким і зробити детальні висновки дуже складно. Саме тому використання даного методу при оперативній оцінці фінансового стану стає недоцільним.

Одним з найбільш поширених є метод фінансових коефіцієнтів. Його суть полягає в розрахунку певних показників, які відображають різні аспекти діяльності підприємства і враховують чинники внутрішнього та зовнішнього впливу на фінансовий стан підприємства. Існує досить велика кількість коефіцієнтів та способів їх поєднання в залежності від обраного методичного підходу. Користуючись коефіцієнтним методом є можливість оцінювати фінансовий стан використовуючи всю сукупну діяльність підприємства, або їх певну групу, розширюючи склад коефіцієнтів. Головним недоліком даного методу є відсутність сталого показника коефіцієнтів, що використовуються для розрахунку, а також та

обставина, що зміни величин коефіцієнтів у динаміці не можуть бути інтерпретовані належним чином, оскільки і чисельник, і знаменник будь-якого коефіцієнта змінюються в часі.

Беззбитковий метод базується на ролі операційного важеля у формуванні результатів діяльності підприємства, на можливості керування його витратами і результатами для досягнення необхідних показників беззбитковості виробництва. У такому випадку критерієм оцінки фінансового стану стає виручка від реалізації, що підприємство має після проходження порогу рентабельності. Тож, чим вищим буде запас виручки від реалізації у відсотках, тим стійкіший фінансовий стан підприємства.

Наступним є метод оцінка фінансового стану з використанням абсолютних показників. Даний метод застосовується для оцінки окремих сторін фінансового стану.

Метод рейтингової оцінки – полягає у класифікації підприємства в залежності від рейтингу фактичного рівня показників фінансового стану. Його перевагою є можливість розташування підприємств за певною ознакою.

Інтегральна оцінка фінансового стану полягає у розрахунку інтегрального показника через застосування різних методичних підходів. Розрахунки за даним методом відбуваються шляхом зведення узагальнених показників діяльності підприємства до інтегрального на основі показників платоспроможності, фінансової стійкості тощо. Перевагою даного методу є те, що інтегральний показник може відображати фінансовий стан підприємства в цілому та окремо за різними складовими.

Метод дискримінантних моделей дає можливість визначити ризик настання банкрутства на основі інтегральної моделі. Розраховується на основі одно- та багатофакторних показників, так до перших відносяться коефіцієнти Бівера, Вайбеля до інших Моделі Альтмана, Ліса, Терещенко, Савицької, тощо.

Висновки до розділу 1

Дослідивши нормативно-правові засади регулювання формування та подання фінансової звітності підприємства ми зауважили, що законодавча база України стосовно даного питання представлена достатньою кількістю законів, постанов, положень (стандартів) бухгалтерського обліку, методичних рекомендацій, постанов.

Досить велика частина НП(С)БО ґрунтується на Міжнародних стандартах і це дає змогу українським компаніям, що орієнтують свою діяльність на міжнародний ринок надати потенційним інвесторам та кредиторам прозору інформацію щодо фінансових результатів діяльності компанії.

Ми детально розглянули критерії розподілу бухгалтерської фінансової звітності та її роль для проведення фінансового аналізу на підприємстві.

Розглянувши як саме регламентується складання форм звітності та приміток ми дійшли висновку, що наразі в Національних положеннях недостатньо розгорнуте дане питання. Так НП(С)БО 1 визначено тільки зміст та форми звітів але не уніфіковано кількість статей метод складання та інше.

Також у першому розділі ми розглянули види фінансового аналізу підприємства та методичні підходи до його проведення. Визначили головну мету аналізу фінансового стану, що полягає в розробці та впровадженні заходів для відновлення фінансової стійкості підприємства, а також встановлення можливості безперервного провадження фінансової діяльності з подальшою можливістю розвитку та збільшення виробничого потенціалу.

Визначили основні методи оцінки фінансового стану до яких належать: комплексний метод, метод коефіцієнтів, беззбитковий метод, метод рейтингової та інтегральної оцінки, оцінки аналізу з використанням абсолютних показників та метод дискримінантних моделей. Та обрали оптимальну модель для проведення фінансового аналізу виробничого підприємства.

2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ОБРАНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Особливості діяльності ТОВ «ПАМІБРО» в умовах сучасної ринкової економіки

ТОВ «ПАМІБРО» - це товариство з обмеженою відповідальністю, що являються самостійним господарюючим суб'єктом, має Статут, є юридичною особою. Основним видом діяльності Компанії є виробництво гофрованого паперу та картону, паперової та картонної тари. Підприємство має самостійний баланс, розрахункові та інші рахунки, в тому числі і валютні, а також власну печатку зі своєю назвою.

Таблиця 2.1

Коротка анкета підприємства ТОВ «ПАМІБРО»

Повна назва компанії:	Товариство з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО»
Скорочена назва:	ТОВ «ПАМІБРО»
Код за ЄДРПОУ:	24679870
Форма власності:	Недержавна власність
Дата реєстрації:	23.12.1996
Уповноважені особи:	Керівник – Цимбалістий Роман Зіновійович
Місцезнаходження юридичної особи:	Україна, 77611, Івано-Франківська обл., Рожнятівський р-н., смт Брошнів-Осада, вул. Січових Стрільців, буд. 52А/3
Телефон/Е-mail:	0347446851 / office@pamibro.com
Розмір статутного капіталу:	2 660 060,00 грн
Основний вид діяльності:	17.21 Виробництво паперу та картону, паперової та картонної тари
Інша діяльність компанії:	46.49 Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення 47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах

Користуючись правилами, установленими ч. 2 ст. 2 Закону № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» у таблиці 2.2 визначимо категорію до якого відноситься підприємство. Для переведення валюти було використана середньорічний курс валюти згідно даними опублікованими НБУ.

Таблиця 2.2

Визначення категорії підприємства

Визначення/ критерії		Балансова вартість активів		Чистий дохід від реалізації		Кількість працюючих		
мікро		до 350 тис. євро		до 700 тис. євро		до 10		
малі		до 4 млн. євро		до 8 млн євро		до 50		
середні		до 20 млн. євро		до 40 мл. євро		до 250		
великі		понад 20 млн.євро		понад 40 млн.євро		понад 250		
Рік	Валюта	Показники ФЗ			Розмір підприємства			
					Визначення	Балансова вартість активів	Чистий дохід від реалізації	Кількість працюючих
2020	тис. грн.	299 956	230 326					
	тис. євро	9 742,67	7 481,07	95	середнє	середнє	мале	середнє
2021	тис. грн.	280 422	305 854					
	тис. євро	8 679,38	9 466,53	102	середнє	середнє	середнє	середнє
2022	тис. грн.	257 868	260 107					
	тис. євро	7 588,37	7 654,26	86	середнє	середнє	мале	середнє

Компанія «ПАМІБРО» у 1996 році першими розпочала промислове автоматизоване виробництво паперових мішків в Україні та завоювали місце у трійці найкращих.

Дві автоматизовані лінії мінімізують час на виготовлення паперового мішка та допомагають перелаштовувати виробництво під вимоги замовника.

Машина флексографічного друку забезпечують якісне нанесення зображення та маркувальних знаків на високій швидкості. Мінімізують кількість відходів на етапі друку.

Наразі підприємство спеціалізується на виготовленні паперових мішків для будівельної, нафтохімічної, сільськогосподарської та харчової галузей.

Продукція підприємства відповідає екологічним нормам України, світовим вимогам, ДСТУ 2226-88 та ТУ виробника.

Крім того, відповідно до укладеного договору з ТОВ «УкрМедСерт» на підприємстві було проведено навчання і впроваджено систему управління якістю. 11 червня 2010 р. відбулося урочисте вручення сертифікату, який підтверджує, що вимоги ISO 9001-2008 виконані. Саме це дає можливість залишатися лідером по

виробництву мішка в Україні і задовільнити потреби будь-якого, найвибагливішого споживача.

З початком повномасштабного вторгнення велика кількість підприємств, що були орієнтовані на співпрацю з країнами СНГ, втратили досить велику частину ринку збуту, як в середині країни так і за її межами. Крім того втрат зазнали й збоку кваліфікованого персоналу, що був мобілізований або виїхав за кордон.

До негативних чинників, які також мали вплив на фінансовий стан та стабільну роботу виробничого підприємства можна віднести відключення електроенергії, зростання тарифів, погіршення логістики.

Для того, аби зрозуміти, які суттєві зміни зазнав фінансовий стан підприємства порівняємо данні фінансової звітності за останні 3 роки, з 2020-2022 рр.

Методичних рекомендаціями № 635 наведено наступне визначення: суттєвою є інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності.

Базою визначення кількісних критеріїв суттєвості інформації про господарські операції та події щодо доходів і витрат доцільно обрати суму чистого прибутку (збитку), можливим є визначення базою або загальну суму доходів підприємства, або загальну суму витрат, також за базу може бути обрана найбільша за значенням класифікаційна група доходів (наприклад чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та відповідно витрат (собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) [23].

Опираючись на дане положення та враховуючи нашу мету візьмемо як головний показник 1% доходу від реалізації.

Таким чином визначили рівень суттєвості для 2020-2022 рр. :

Рівень суттєвості для 2022 року – 260 107 тис грн *1% = 2 601 тис грн.

Рівень суттєвості для 2021 року – 305 854 тис грн *1% = 3 059 тис грн.

Рівень суттєвості для 2020 року – 230 326 тис грн *1% = 2 303 тис грн.

Нижче, у таблиці 2.3, проаналізуємо яких змін зазнало підприємство у балансових статтях за 2022 рік та визначимо, які з цих змін були суттєвими.

Зміни в балансових статтях за 2022 рік

Стаття фінансової звітності	На дату 31.12.2021, кUAH	На дату 31.12.2022, кUAH	Зміни 2022	Скутєво (так; ні)
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	16	18	2	Ні
Незавершені капітальні інвестиції	21 516	21 745	229	Ні
Основні засоби	151 984	122 399	(29 585)	Так
Усього за розділом I	173 516	144 162		
II. Оборотні активи				
Запаси	71 739	84 742	13 003	Так
Виробничі запаси	54 876	61 778		
Готова продукція	16 863	22 964		
Дебіторська заборгованість за, товари, роботи, послуги	6 148	7 309	1 161	Ні
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	2 271	1 076	(1 195)	Ні
з бюджетом	3 220	14 739	11 519	Так
у тому числі з податку на прибуток	102	488		
Гроші та їх еквіваленти	22 625	4 367	(18 258)	Так
Витрати майбутніх періодів	50	84	34	Ні
Інші оборотні активи	853	1 389	536	Ні
Усього за розділом II	106 906	113 706		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	280 422	257 868		
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	2 660	2 660	-	Ні
Капітал у дооцінках	10 043	4 591	(5 452)	Так
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	41 209	(14 347)	(55 556)	Так
Усього за розділом I	53 912	(7 096)		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Довгострокові кредити банків	162 525	124 179	(38 346)	Так
Усього за розділом II	162 525	124 179		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	19 172	95 150	75 978	Так
товари, роботи, послуги	28 583	23 408	(5 175)	Так
розрахунками з бюджетом	307	180	127	Ні
розрахунками зі страхування	142	68	(74)	Ні
розрахунками з оплати праці	1 203	612	(591)	Ні
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	4 347	11 114	6 767	Так
Поточні забезпечення	9 078	8 932	(146)	Ні
Інші поточні зобов'язання	1 153	1 321	168	Ні
Усього за розділом III	63 985	140 785		
Баланс	280 422	257 868		

Провівши аналіз Балансу ми можемо стверджувати, що за звітний 2022 рік підприємство мало суттєві зміни за важливими статтями. Так за звітний рік підприємство мало негативну тенденцію в статті «Основні засоби», що для виробничого підприємства є досить важливим критерієм. У розділі «Капітал у дооцінках» ми також спостерігаємо негативну тенденцію, що свідчить про вибуття, списання основних засобів у звітному році.

У статті «Запасів» ми спостерігаємо позитивну тенденцію, також відбулося зростання у розділі кредиторської заборгованості за отриманими авансами, це може свідчити про затримку виробництва та збуту товарів.

Досить велике зростання статті «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями» свідчить, що підприємство має складності з погашенням кредитів та забезпеченням грошовими коштами. Це відображається у значному зменшенні статті «Грошові кошти».

Для більш точного відображення фінансового стану проаналізуємо зміни за формою 2 «Звіт про фінансові результати» за 2022 рік. Аналіз проведено у таблиці 2.4, та відображено суттєві зміни за статтями форми.

Зміни в статтях Звіту про фінансові результати

Стаття ФЗ	За 2022 рік	За 2021 рік	Абсолютне відхилення	Зміна суттєва
Статті				
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	260 107	305 854	(45 747)	Так
Собівартість реалізованої продукції	(214 347)	(252 313)	37 966	Так
Валовий				
прибуток	45 760	53 541		
збиток				
Інші операційні доходи	7 950	5 335	2 615	Так
Адміністративні витрати	(28 997)	(36 360)	7 363	Так
Витрати на збут	(18 260)	(15 216)	(3 044)	Так
Інші операційні витрати	(9 956)	(6 182)	(3 774)	Так
Фінансовий результат від операційної діяльності				
прибуток		1 118		
збиток	(3 503)			
Інші фінансові доходи				
Інші доходи	10 492	28 237	(17 745)	Так
Фінансові витрати	(11 251)	(11 035)	(216)	Ні
Інші витрати	(56 746)	(5 494)	(51 252)	Так
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток		12 826		
збиток	(61 008)			
Витрати (дохід) з податку на прибуток				
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		12 826		
збиток	(61 008)			

Проаналізувавши зміни за Формою 2 ми бачимо, що за звітний рік у підприємства суттєво збільшилися витрати, а обсяг реалізації значно знизився у порівнянні з минулим періодом. Таким чином у звітному році підприємство не є прибутковим. Операційна діяльність підприємства має значні зміни у зв'язку зі зменшенням обсягів реалізації. Одною з причин даної зміни може бути втрата основного ринку збуту, а саме ринку Росії та Білорусі.

Аналіз Балансу та Звіту про фінансові результати за період 2020 та 2021 років наведено у додатках Ж та З.

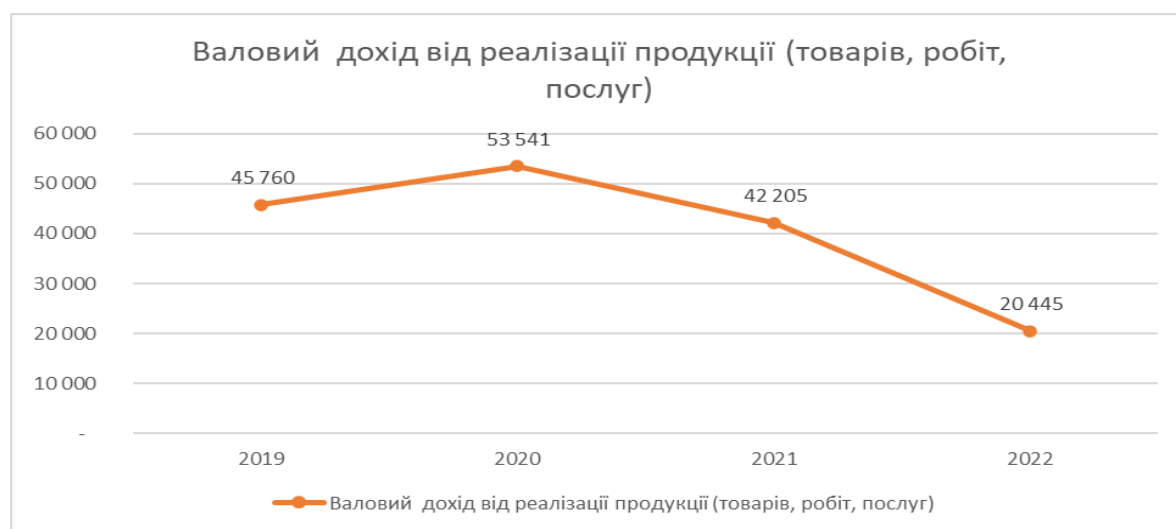
Проаналізувавши зміни за статтями фінансової звітності за 2020 та 2021 роки ми бачимо, що в 2020 році було зменшення доходу від реалізації та загального

зменшення виробництва готової продукції та загального обороту товарів. Такі зміни можуть бути пов'язані з початком пандемії та несвоєчасного введення кризової політики.

Також ми бачимо, що за останні 3 роки на підприємстві не було оновлення основних засобів, про що свідчить негативної тенденції у статті «Основні засоби» за роки аналізу.

За період 2021 року підприємству вдалося покращити свій фінансовий стан та наростити рівень швидко ліквідних активів та знизити показник у статті Довгострокові кредити банків.

На рисунку 2.1 продемонстровано зміни валового доходу від реалізації підприємства, на якому ми спостерігаємо стрімке зниження, що вказує на зменшення обсягів виробництва та збуту.

Рисунку 2.1 – Тенденція змін валового доходу від реалізації

Аналізуючи майно підприємства, що складається з оборотних та необоротних активів прослідковується тенденція до їх поступового зменшення. Динаміка оборотних та необоротних активів ТОВ «ПАМІБРО» зображено на рисунку 2.2.

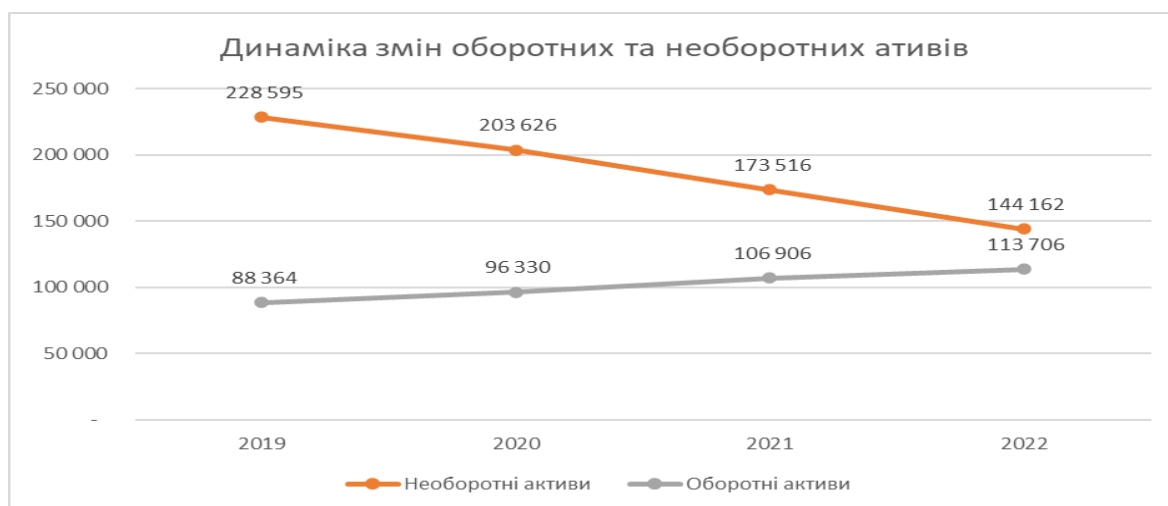

Рис. 2.2 – Динаміка оборотних та необоротних активів

Розглядаючи показники оборотних активів ситуація інакша, у 2019 р. вони склали 88 364 тис. грн., а на наступний рік зросли до 96 330 тис. грн., через зростання показнику грошових котів та їх еквівалентів та запасів. В 2021 році даний показник збільшився на 11%, та в наступному році динаміка зміни була вже меншою, показник зріс на 6,4% та склав 11 706 тис. грн.

2.2 Аналіз показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства

Одною з умов задовільного фінансового стану та стабільної роботи підприємства є сума майна, яким воно володіє та вдале розпорядження ним. Для будь-якого підприємства одним з найважливіших факторів є структура його майна. Структура та розмір майна підприємства прями впливає на обсяг діяльності, рівні платоспроможності та фінансової стійкості. Так завдяки якісному аналізу майнових ресурсів, визначенню їх дохідності та які саме активи було вкладено в капітал - керівництво може планувати діяльність та знаходити резерви для покращення фінансового стану.

Детальний аналізу балансових статей, визначення абсолютних і відносних змін за обраний період, головних тенденцій їх змін, а також визначення структури фінансових ресурсів компанії виконується за допомогою обчислення та аналізу

показників оцінки майнового стану підприємства. Основною метою якого є пошук резервів для збільшення фінансових ресурсів компанії та об'єктивна оцінка тенденцій та структури майна.

Головним джерелом інформації для оцінки майнового стану підприємства є його Баланс, де відображено інформацію про активи та джерела їх формування.

У процесі аналізу активу та пасиву балансу визначаються показники динаміки та структури такі як абсолютні та відносні величини за статтями на початок та кінець звітного року; питому вагу обраних статей у валюті балансу; а також зміни у цих показниках.

Розраховані показники порівнюються з аналогічними за минулі періоди та робляться висновки про динаміку змін показників. Такий аналіз дає змогу з'ясувати якісні зміни в структурі майна та джерел його створення та якісно планувати подальшу діяльність.

Для оцінки майнового стану та їх розкриття, які будемо застосовувати при визначенні фінансового стану ТОВ «ПАМІБРО». А саме: коефіцієнти зносу основних засобів, оновлення основних засобів, оборотності активів та мобільності активів (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5

Показники майнового стану та їх нормативні значення

Коефіцієнт	Умовне позначення	Нормативне значення	Формула
Коефіцієнт зносу ОЗ	$K_{зОЗ}$	$<0,25$	$З/ПВ_{ОЗ}$
Коефіцієнт оновлення ОЗ	$K_{оОЗ}$	$>0,2-0,4$	$Н_{ОЗ}/ОЗ$
Коефіцієнт придатності ОЗ	$K_{пОЗ}$	$>0,75$	$ЗВ_{ОЗ}/ПВ_{ОЗ}$
Коефіцієнт мобільності активів	$K_{МА}$	$>0,5$	$ОА/НА$

В таблиці 2.6 представлено основні показники майнового стану ТОВ «ПАМІБРО» за 2020-2022 рр., де розраховано абсолютне відхилення представлених показників у відповідності звітного періоду, для наступного їх аналіз, а також наведено відповідність показників нормі та головні тенденції.

Аналіз майнового стану ТОВ «ПАМІБРО» за 2020 – 2022 рр.

Показники майнового стану	Рекомендоване значення показника	станом на 31.12.2020 р.	станом на 31.12.2021 р.	станом на 31.12.2022 р.	абсолютне відхилення		Відповідність індикатора 2020	Відповідність індикатора 2021	Відповідність індикатора 2022	Тенденція за період 2020-2021	Тенденція за період 2021-2022
					2020 до 2021	2021 до 2022					
Коефіцієнт зносу ОЗ	менше 0,25	0,58	0,65	0,72	0,07	0,07	не норма	не норма	не норма	Збільшення	Збільшення
Коефіцієнт оновлення ОЗ	понад 0,2	0,02	0,00	0,00	-0,01	0,00	не норма	не норма	не норма	Зменшення	Збільшення
Коефіцієнт придатності ОЗ	понад 0,75	0,42	0,35	0,28	-0,07	-0,07	не норма	не норма	не норма	Зменшення	Зменшення
Коефіцієнт мобільності активів	понад 0,5	0,47	0,62	0,79	0,14	0,17	не норма	норма	норма	Збільшення	Збільшення

Ми бачимо, що майже всі показники, крім коефіцієнта мобільності активів, є незадовільними. Та як ми бачимо коефіцієнт оновлення ОЗ має позитивну тенденцію.

Враховуючи економічне та політичне становище країни, переорієнтацію збутового ринку підприємства та специфіку діяльності підприємства, що аналізується слід більше уваги звертати саме на тенденції показників.

А також потрібно враховувати, що рекомендовані значення є загальними та призначені для аналізу підприємства при нормальній економіці і не враховують військовий стан в країні, що впливає на безперервність діяльності будь-якого підприємства.

Виходячи з вище наведених факторів можна сказати, що майновий стан обраного підприємства є незадовільним, але має тенденцію до покращення.

Коефіцієнти ліквідності та платоспроможності необхідні як для зовнішніх так і для внутрішніх користувачів інформації. Аналіз ліквідності та платоспроможності дозволяє визначити, ефективність фінансового менеджменту на підприємстві. Він дає можливість визначити здатність компанії сплачувати поточні боргові зобов'язання без залучення зовнішнього капіталу шляхом розрахунку показників, що включають поточний коефіцієнт, швидкий коефіцієнт та коефіцієнт операційного грошового потоку.

Аналіз ліквідності проводиться на підставі порівняння об'єму поточних зобов'язань та наявними ліквідними активами. Результати обчислюються як коефіцієнти ліквідності за інформацією з фінансової звітності компанії.

Ліквідним вважається підприємство у разі перевищення поточних активів над поточними зобов'язаннями. Для розрахунку окремих фінансових коефіцієнтів ліквідності оборотні активи групують за ступенем ліквідності, що показує терміновість виконання боргових зобов'язань.

У випадку коли потреба підприємства у коштах перевищує реальні надходження - це свідчить про незадовільний стан ліквідності.

Для розрахунку ліквідності та платоспроможності ТОВ «ПАМІБРО» у період з 2020 по 2022 роки, розрахуємо коефіцієнти наведені в таблиці 2.7 та порівняємо їх з рекомендованими межами.

Таблиця 2.7

Коефіцієнти ліквідності та платоспроможності підприємства

Коефіцієнт	Умовне позначення	Нормативне значення	Формула
Коефіцієнт покриття (Коефіцієнт поточної ліквідності)	$K_{п}$	>1	ОА/ПЗ
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{шл}$	0,5-1	$(ГК+ДЗ)/ПЗ$
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	$K_{ал}$	$>0,2$	ГК/ПЗ

За допомогою коефіцієнтів наведених у табл. 2.7 розрахуємо показники ліквідності та платоспроможності підприємства за період з 2020 по 2022 рр. та порівняємо їх, для подальшого аналізу фінансової стійкості підприємства. Результати розрахунків та визначення тенденцій коефіцієнтів за період аналізу представлено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз ліквідності ТОВ «ПАМІБРО» за 2020 – 2022 рр.

Показники ліквідності	Нормативне значення показника	станом на 31.12.2020	станом на 31.12.2021	станом на 31.12.2022	абсолютне відхилення		Відповідає індикатору 2020	Відповідає індикатору 2021	Відповідає індикатору 2022	Тенденція за період 2020-2021	Тенденція за період 2021-2022
					2021 до 2022	2020 до 2021					
Коефіцієнт покриття (Коефіцієнт поточної ліквідності)	понад 1	1,93	1,67	0,81	-0,86	-0,26	норма	норма	не норма	Зменшення	Зменшення
Коефіцієнт швидкої ліквідності	у проміжку 0,5-1, зріст	0,78	0,45	0,08	-0,37	-0,33	норма	не норма	не норма	Зменшення	Зменшення
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,2	0,18	0,35	0,03	-0,32	0,176	не норма	норма	не норма	Збільшення	Зменшення

Коефіцієнт покриття характеризує можливість підприємства сплатити поточні зобов'язання за допомогою оборотних активів. Показник демонструє забезпеченість компанії оборотними коштами на кожну гривню поточних зобов'язань.

Протягом 2020 та 2021 років даний показник був в межах норми та мав негативну тенденцію, знизився на 0,26 та 0,863 відповідно. У 2022 році даний показник не відповідає нормі, та має значення 0,808, що свідчить про проблемний фінансовий стан на підприємстві. Це може призвести до збільшення вартості позикових коштів та фінансових втрат в подальшому. Така тенденція має вплив на довіру до підприємства з боку постачальників, інвесторів та кредиторів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує забезпеченість підприємства високоліквідними активами, до них належать грошові кошти та їх еквіваленти, дорогоцінні метали, короткострокові депозити, дебіторська заборгованість і т.д. та можливість ними погасити короткострокові зобов'язання.

Даний показник має негативну тенденцію протягом 2020 – 2022 років. Показник швидкої ліквідності у 2022 році має значення 0,083, що значно нижче нормативного значення. Це може призвести до значного зниження кредитування компанії та втрату постачальників.

Подібна ситуація і з коефіцієнтом абсолютної ліквідності, прослідковується тенденція до зменшення показника. Так у період з 2020 по 2021 роки підприємству вдалося підвищити значення показника до норми. Та в 2022 році цей показник зменшився до 0,031 що у 6,5 разів менше за норму. Динаміку коефіцієнта абсолютної ліквідності показано на рисунку 2.3.

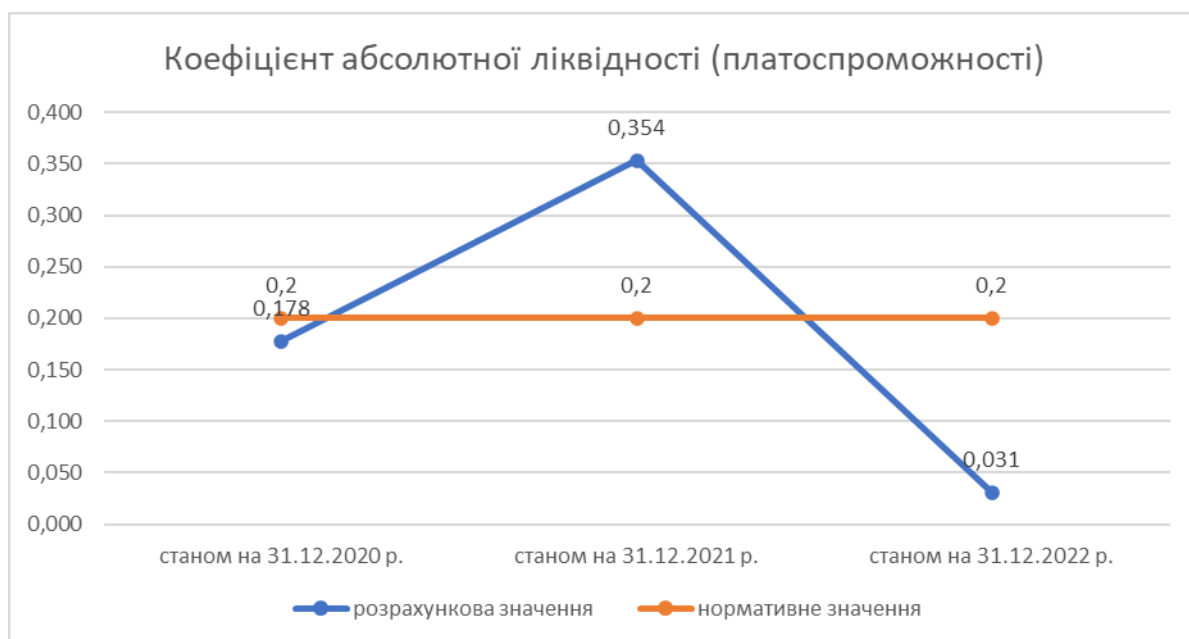

Рисунок 2.3 – Динаміка коефіцієнту абсолютної ліквідності протягом 2020-2022 рр.

Проаналізувавши отримані розрахункові дані можна стверджувати, що на даному етапі ТОВ «ПАМІБРО» є неплатоспроможним. Тобто підприємство не має можливості розрахуватися з кредиторами, та має зосередитися на підвищенні рівня швидколіквідних активів. Наразі компанія не є фінансово стабільною.

Враховуючи те, що на території нашої країни йде війна і це має значний вплив на економіку країни та зокрема підприємств з впровадженням антикризової політики компанія має можливість змінити тенденцію показників ліквідності на збільшення.

Не зважаючи на галузеву приналежність, вид діяльності та форму власності компанії головною її метою є максимізація прибутку. Для аналізу ефективності роботи підприємства слід розрахувати необхідні показники рентабельності підприємства, що дадуть змогу надалі зроби висновки про ефективність виробництва.

Ефективність виробництва – найважливіша узагальнююча характеристика результативності виробництва, яка відображає відношення величини створених товарів і послуг до сукупних витрат [24].

Показники рентабельності показують, наскільки прибуткова діяльність фірми. До них належать коефіцієнт рентабельності активів, власного капіталу, виробничих фондів, реалізованої продукції та інші.

Розрахунок показників рентабельності є важливою частиною фінансового аналізу для як зовнішніх, так і внутрішніх користувачів інформації. Нижче розглянемо користь цього процесу для обох груп:

- Для зовнішніх користувачів (інвесторів, кредиторів, аналітиків тощо):
  - 1) Оцінка фінансової стабільності: рентабельність дозволяє інвесторам оцінити, наскільки прибутковим є підприємство. Це важливо для прийняття рішення про вкладення коштів в акції чи облігації компанії.
  - 2) Порівняння з конкурентами: показники рентабельності дозволяють порівнювати ефективність управління прибутком і ресурсами з іншими гравцями на ринку, що важливо для інвесторів при виборі, в яку компанію вкладати кошти.
  - 3) Прогнозування майбутнього розвитку: рентабельність є важливим показником для прогнозування майбутнього фінансового стану компанії. Інвестори використовують ці показники для роблення прогнозів та визначення можливих ризиків.
- Для внутрішніх користувачів (менеджерів, власників, робітників):
  - 1) Оцінка ефективності управління: розрахунок рентабельності дозволяє менеджерам визначити, наскільки ефективно вони управляють ресурсами компанії для досягнення прибутковості.
  - 2) Планування і аналіз стратегій: показники рентабельності важливі для формулювання стратегій розвитку. Вони допомагають визначити, які напрямки бізнесу є більш прибутковими, і розробляти стратегії для їхньої реалізації.
  - 3) Мотивація персоналу: за допомогою рентабельності можна визначити ефективність роботи підрозділів чи конкретних працівників. Це може служити стимулом для поліпшення результатів та оптимізації бізнес-процесів.

4) Вирішення проблем: внутрішні користувачі можуть використовувати дані про рентабельність для виявлення та вирішення проблем в операційній діяльності, які можуть вплинути на прибутковість.

Враховуючи ці аспекти, розрахунок рентабельності стає потужним інструментом для оцінки фінансового стану підприємства і прийняття стратегічних рішень.

В таблиці 2.9 наведено основні показники для визначення рентабельності підприємства у період 2020 – 2022 рр.

Таблиця 2.9

Коефіцієнти для розрахунку рентабельності підприємства

Коефіцієнт	Умовне позначення	Нормативне значення	Формула
Коефіцієнт рентабельності активів	$K_{рА}$	>0, тенденція до зростання	$ЧП(ЧЗ)/СрсА * 100\%$
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	$K_{рВК}$	>0, тенденція до зростання	$ЧП(ЧЗ)/ СрсВК * 100\%$
Коефіцієнт рентабельності виробничих фондів	$K_{рвф}$	>0, тенденція до зростання	$ЧП(ЧЗ)/Срсвф * 100\%$
Коефіцієнт рентабельності реалізованої продукції	$K_{ррп}$	>5%	$ФР_{Опд}/ЧД * 100\%$

Можливість зіставлення прибутку з факторами, які на нього впливають, формують множину показників рентабельності. Вони відрізняються між собою за змістом та метою. Розрахунок наведених показників та їх аналіз дає змогу керівникам суб'єктів господарювання зорієнтуватися в економічному напрямі вирішення відповідних питань і вжити необхідних заходів.

Розраховані показники прибутковості і рентабельності ТОВ «ПАМІБРО» в період з 2020 по 2022 роки, а також розрахунок відхилень та основних тенденцій відображено в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Показники прибутковості та рентабельності ТОВ «ПАМІБРО» в період з 2020 по 2022 рр.

Показники рентабельності	Нормативне значення показника	станом на 31.12.2020	станом на 31.12.2021	станом на 31.12.2022	абсолютне відхилення		Відповідає індикатору 2020	Відповідає індикатору 2021	Відповідає індикатору 2022	Тенденція за період 2020-2021	Тенденція за період 2021-2022
					2021 до 2022	2020 до 2021					
Коефіцієнт рентабельності активів	>0, зріст	-15,30%	4,40%	-22,70%	-0,27	0,197	не норма	норма	не норма	Збільшення	Зменшення
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	>0, зріст	-73,00%	27,00%	-260,60%	-	1	не норма	норма	не норма	Збільшення	-
Коефіцієнт рентабельності виробничих фондів	>0, зріст	-19,70%	6,00%	-31,20%	-0,37	0,257	не норма	норма	не норма	Збільшення	Зменшення
Коефіцієнт рентабельності реалізованої продукції	>5%	6,50%	0,40%	-1,30%	-0,02	-0,06	норма	не норма	не норма	Зменшення	Зменшення

Важливими характеристиками ефективності використання капіталу підприємства є показники рентабельності та прибутковості. У випадку, якщо власний капітал має від'ємне значення (наприклад, через заборгованість або збитки, які перевищують внески власників), розрахунок рентабельності власного капіталу також буде ускладнений або неможливий. А також у випадку, коли компанія має втрати (чистий збиток), то розрахунок рентабельності власного капіталу буде унеможливлений або буде від'ємним. В такому випадку рентабельність власного капіталу може бути непоказною або не відображати реальної ефективності використання власного капіталу.

Тож маючи чистий збиток у 2020 та 2022 роках та від'ємний власний капітал у 2022 році - розраховані показники рентабельності не відображають реального стану речей. Від'ємна рентабельність власного капіталу може вказувати на проблеми в управлінні, неефективне використання ресурсів чи невдалий бізнес-модель компанії.

Ситуація з показниками рентабельності активів та виробничих фондів мають подібну ситуацію, так як підприємство мало чисті збитки то можна сказати, що воно було не рентабельним.

Коефіцієнт рентабельності реалізованої продукції мав задовільний показник у 2020 році, та протягом двох наступних років мав негативну тенденцію.

Низькі показники рентабельності виробничого підприємства протягом трьох років можуть свідчити про ряд проблем та викликів, які варто детально розглянути. Такі показники можуть бути ознакою низької ефективності управління, конкурентного тиску, проблем виробництва, змін у ринкових умовах чи інших факторів. До основних причин можна віднести:

- 1) Одною з основних причин на сьогодні це зміни в ринкових умовах. Сучасна ринкова ситуація спричинена воєнними діями в країні, що впливає на зміни в попиті, політичне, економічне та суспільне життя.
- 2) Низька рентабельність може бути результатом неефективного управління витратами, неоптимальні виробничі процеси або неправильне використання ресурсів.

- 3) Надмірні витрати на сировину, працю, енергію або інші ресурси можуть також виступати причиною низької рентабельності.
- 4) Недостатній рівень ефективності використання виробничих потужностей підприємства ще одна причина, що може призвести до зниження рентабельності.

Для того аби з'ясувати як підприємство може витримувати економічні труднощі та забезпечити стабільність у фінансовій сфері доцільно зробити аналіз фінансової стійкості підприємства. До головних переваг аналізу фінансової стійкості можна віднести:

- 1) Оцінка ризиків інвесторам: Інвестори можуть використовувати аналіз фінансової стійкості для оцінки ризиків, пов'язаних з інвестиціями у підприємство. Висока фінансова стійкість може свідчити про надійність та низький ризик інвестицій.
- 2) Прийняття рішень менеджментом: Менеджмент може використовувати дані про фінансову стійкість для розробки стратегій управління ризиками та вдосконалення фінансового положення компанії.
- 3) Кредитний рейтинг: Аналіз фінансової стійкості може вплинути на кредитний рейтинг підприємства. Висока стійкість може підняти рейтинг, забезпечуючи легший доступ до кредитних ресурсів та більш вигідні умови кредитування.
- 4) Попередження фінансових проблем: Аналіз фінансової стійкості може виявити потенційні фінансові проблеми та служити індикатором необхідності коригування стратегій управління та фінансових планів.
- 5) Довгострокове планування: Розуміння фінансової стійкості дозволяє підприємству більш ефективно планувати на довгостроковий період, визначаючи, які ресурси будуть доступні для майбутніх проектів та інвестицій.
- 6) Привертання і та утримання персоналу: Стійкість підприємства може впливати на привабливість для працівників. Фінансова стабільність може служити індикатором надійності та сталості робочого місця.

7) Захист від несприятливих економічних умов: Підприємства з високим рівнем фінансової стійкості можуть бути більш витривалими під час економічних криз або несприятливих умов на ринку.

В цілому, аналіз фінансової стійкості надає ключові показники, які допомагають розуміти стан підприємства та його здатність витримувати тиск і залишатися стабільним в умовах змінного економічного середовища.

Для аналізу фінансової стійкості ТОВ «ПАМІБРО» у період 2020 – 2022 рр. ми застосуємо наступні показники, що приведено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Коефіцієнти для розрахунку фінансової стійкості підприємства

Коефіцієнт	Умовне позначення	Нормативне значення	Формула
Наявність власних оборотних коштів	ВОК	>0, зріст	ПА-ПЗ
Коефіцієнт фінансової автономії	$K_{фа}$	>0,5, зріст	V_k/V_b
Коефіцієнт фінансового ризику	$K_{фр}$	<0,5, зріст	P_zK/V_k
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	$K_{мВОК}$	>0, зріст	$GK/ВОК$
Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	$K_{мВК}$	>0,1, зріст	$ВОК/V_k$
Коефіцієнт фінансової стабільності (Коефіцієнт фінансування)	$K_{фс}$	В діапазоні 0,67-1,5	$V_k/(D_3+K_3)$

Оцінка фінансової стійкості підприємства базується головним чином на розрахунках фінансово-економічних показників, які висвітлюють структуру та стан активів та пасивів. Серед цих показників ключове значення приділяється коефіцієнтам фінансової автономії, фінансового ризику, фінансової стабільності, маневреності власного капіталу та оборотних коштів. Спільною рисою цих показників є те, що їх розрахунок базується на інформації про власний капітал. У випадку від'ємної величини власного капіталу розрахунок зазначених коефіцієнтів стає неефективним. Також при від'ємному власному капіталі неможливо визначити показники оборотності (коефіцієнт обертання та тривалість одного обороту) в контексті аналізу ділової активності підприємства.

Аналізуючи отримані дані, що відображені на таблиці 2.12, ми не беремо до уваги значення відносних показників фінансової стійкості за 2022 рік, а лише можемо проаналізувати зміни в пасиві балансу та звіті про фінансові результати.

Таблиця 2.12

Показники фінансової стійкості ТОВ «ПАМІБРО» в період з 2020 по 2022 рр.

Показники фінансової стійкості	Нормативне значення показника	станом на 31.12.2020	станом на 31.12.2021	станом на 31.12.2022	абсолютне відхилення		Відповідає індикатору 2020	Відповідає індикатору 2021	Відповідає індикатору 2022	Тенденція за період 2020-2021	Тенденція за період 2021-2022
					2021 до 2022	2020 до 2021					
Наявність власних оборотних коштів	>0 зріст	46 450	42 921	-27 079	-70 000	-3 529	норма	норма	не норма	Зменшення	Зменшення
Коефіцієнт фінансової автономії	>0,5	0,14	0,19	-0,03	-0,22	0,055	не норма	не норма	не норма	Збільшення	Зменшення
Коефіцієнт фінансового ризику	<0,5 - 1	6,3	4,2	-37,34	-41,54	-2,1	не норма	не норма	-	Зменшення	-
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	>0 зріст	-0,05	-0,19	-0,03	0,16	-0,14	не норма	не норма	не норма	Зменшення	Збільшення
Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	>0,1	-3,96	-0,62	-0,27	0,355	3,333	не норма	не норма	не норма	Збільшення	Збільшення
Коефіцієнт фінансової стабільності	у проміжку 0,67-1,5, зріст	0,16	0,24	-0,03	-0,265	0,079	не норма	не норма	не норма	Збільшення	Зменшення

За отриманими розрахованими показниками ми прослідують основні тенденції змін. Так ми бачимо, що показник власних оборотних коштів має негативну тенденцію та за період 2021 – 2022 років зменшився на 70 000, що у 20 разів більше ніж тенденція зниження за минулий звітний період. За всіма відносними показниками ми бачимо невідповідність нормі.

Такі результати вказують на нестійке фінансове положення компанії. А саме компанія має труднощі у погашенні своїх зобов'язань, що надалі призводить до ризику неплатоспроможності.

Розрахувавши коефіцієнт фінансового ризику ми спостерігаємо, що компанія має високий рівень боргових зобов'язань в порівнянні з власним капіталом, низька фінансова стійкість може вести до підвищення витрат на обслуговування позик, оскільки інвестори та кредитори можуть вимагати вищих процентів за ризик.

Як висновок можна сказати, що компанія має низьку фінансову стійкість, що надалі може призвести до скорочення робочих місць, а це в свою чергу впливає на соціальні та економічні проблеми у регіоні; погіршення стосунків з постачальниками та партнерами через труднощі у виконанні фінансових зобов'язань перед постачальниками та партнерами.

Низькі показники фінансової стійкості слід розглядати як сигнал для уваги та вжиття заходів для виправлення ситуації та підвищення фінансової життєздатності підприємства.

Узагальненим поняттям, що характеризує не лише ефективність, а й динаміку розвитку підприємств за ринкових умов є ділова активність.

Ділова активність — це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика діяльності підприємства, яка визначає його стан на ринку, забезпеченість та ефективність використання усіх видів ресурсів та результати господарювання [25].

Аналіз ділової активності дозволяє підприємствам виявляти ефективні та неефективні аспекти їх операцій та вдосконалювати стратегії управління для досягнення кращих результатів. Він є важливою частиною фінансового аналізу та

допомагає приймати обґрунтовані рішення з покращення ефективності виробничого процесу та управління ресурсами.

Для виробничого підприємства оцінка ділової активності має наступні позитивні аспекти:

- 1) Дозволяє оцінити, ефективність використання виробничих ресурсів та генерації прибутку.
- 2) Допомогає визначити, швидкість обороту запасів, що може впливати на ліквідність та вартість їх утримання.
- 3) Допомогає визначити швидкість повернення інвестицій.
- 4) Вказує на те, як компанія використовує власні активи для формування вартості та генерації прибутку в подальшому.
- 5) Визначає ефективність управління обліковими запасами.

В таблиці 2.13 наведено основні показники для розрахунку ділової активності аналізованого підприємства у період 2020 – 2022 рр.

Таблиця 2.13

Коефіцієнти для розрахунку ділової активності підприємства

Коефіцієнт	Умовне позначення	Нормативне значення	Формула
Коефіцієнт оборотності активів	К _{оА}	>0, зріст	ЧД/ Срс _А
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	К _{одз}	>8, зріст	ЧД/Срс _{дз}
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	К _{окз}	>8, зріст	Ср/Срс _{кз}
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	К _{омз}	В діапазоні 4,5-8	Ср/Срс _{мз}
Коефіцієнт фондіввіддачі	Ф _в	>0, зріст	ЧД/ Срс _{оз}
Період погашення дебіторської заборгованості	П _{пдз}	<45, зниження	360/К _{одз}
Період погашення кредиторської заборгованості	П _{пкз}	<45, зниження	360/К _{окз}

За допомогою коефіцієнтів представлених у табл. 2.13 розрахуємо показники ділової активності та оборотності ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020 – 2022 рр. для їх подальшого порівняння та аналізу. Результати розрахунків наведено у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14

Показники ділової активності ТОВ «ПАМІБРО» в період з 2020 по 2022 рр.

Показники ділової активності	Нормативне значення показника	станом на 31.12.2020	станом на 31.12.2021	станом на 31.12.2022	абсолютне відхилення		Відповідає індикатору 2020	Відповідає індикатору 2021	Відповідає індикатору 2022	Тенденція за період 2020-2021	Тенденція за період 2021-2022
					2021 до 2022	2020 до 2021					
Коефіцієнт оборотності активів	>0, зріст	0,75	1,05	0,97	-0,09	0,31	норма	норма	норма	Збільшення	Зменшення
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	>8	9,7	15,8	30,96	15,1	6,14	норма	норма	норма	Збільшення	Збільшення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	>8	1,03	4,43	2,09	-2,34	3,41	не норма	не норма	не норма	Збільшення	Зменшення
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	У проміжку 4,5-8, зріст	3,08	4	2,74	-1,26	0,92	не норма	не норма	не норма	Збільшення	Зменшення
Період погашення дебіторської заборгованості	<45, зниження	37,12	22,7	11,63	-11,1	-14,4	норма	норма	норма	Зменшення	Зменшення
Період погашення кредиторської заборгованості	<45, зниження	351	81,2	172	90,7	-270	не норма	не норма	не норма	Зменшення	Збільшення

Аналізуючи отримані дані з таблиці 2.14 звернемо увагу на тенденцію збільшення коефіцієнта оборотності активів в 2021 році порівняно з попереднім в 1,4 рази. Отриманий результат говорить про те, скільки товарів і послуг продано за досліджуваний період на кожну гривню використаних активів. Та за період 2022 року знову відбулося незначне зниження даного показника.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості вказує на інтенсивність обертання заборгованості дебіторів перед підприємством. Високе значення показника свідчить про ефективну політику управління відносинами з постачальниками. Так низька сума заборгованості може свідчити, що підприємство надає комерційні кредити лише надійним клієнтам, вибудувало ефективні відносини з державними органами, оптимізувало інші сфери, в яких виникає дебіторська заборгованість. Позитивним є підвищення значення показника.

У період з 2020 по 2022 рік ми спостерігаємо різке зростання показників. На рисунку 2.4 ми продемонстрували динаміку зміни даного показника.

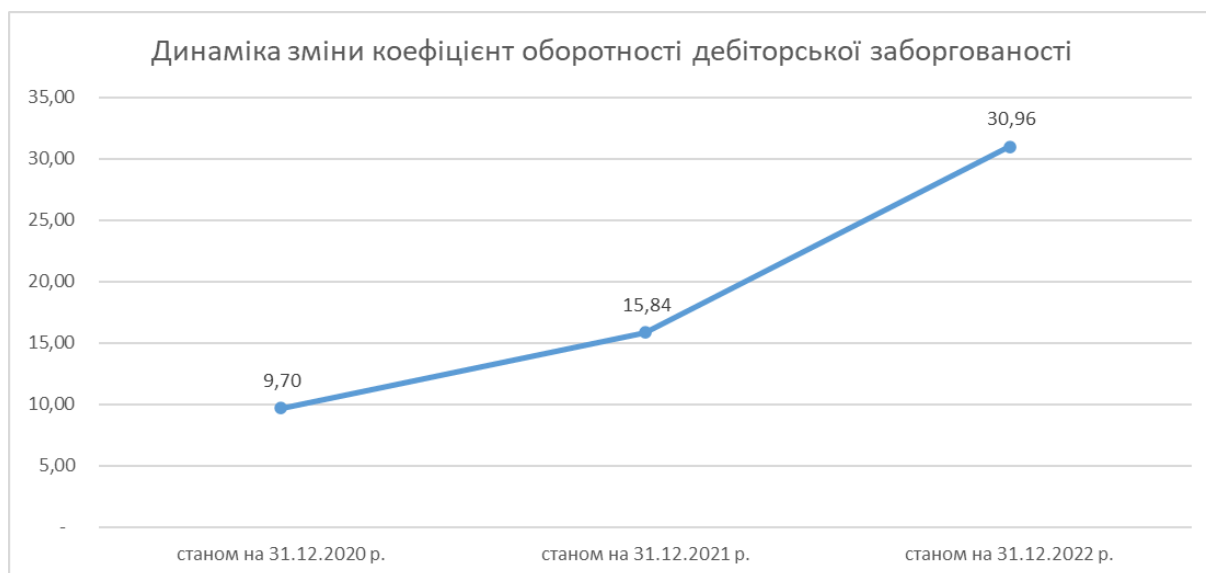

Рисунок 2.4 – Динаміка зміни оборотності дебіторської заборгованості ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020-2022 рр.

Так з 2022 року відбулося зростання оборотності більше ніж у 3 разів. Зростання в 2021 році було пов'язано зі зменшенням середньорічної торгової дебіторської заборгованості та зростанням чистого доходу від реалізації, такі зміни

можуть вказувати на оптимізацію управління дебіторською заборгованістю. Проте тенденція зростання у 2022 році може вказувати на скорочення обсягу продажів.

Коефіцієнт обороту кредиторської заборгованості в аналізований період зменшується, це може вказувати на те, що компанія стала менш залежною від кредиторських ресурсів. Це може бути наслідком політики розширення кредитів, змін у виробничому процесі, або покращень у фінансовому стані компанії.

Коефіцієнт обороту матеріальних запасів зменшується це є свідченням про можливі труднощі або затримки в ланцюгу постачання, невірне прогнозування попиту або інші чинники, що спричиняють надмірне утримання запасів. Так як підприємство є виробничим то така тенденція досить негативно впливає на діяльність компанії. За період 2022 року підприємство знизило показник оборотності запасів майже у 1,5 рази.

Період обороту дебіторської заборгованості вказує на те, як швидко компанія може перетворити свої облікові запаси (дебіторську заборгованість) в грошові кошти через отримання платежів від клієнтів. Проаналізувавши період обороту дебіторської заборгованості ми з'ясували, що показник знаходиться в межах норми та має тенденцію до зменшення. Загалом, низький період обороту дебіторської заборгованості часто розглядається як позитивний аспект, але важливо провести аналіз у контексті інших фінансових показників та врахувати особливості сфери діяльності компанії.

Час обороту кредиторської заборгованості не відповідає нормі та у період 2022 року має тенденцію до збільшення. Це може вказувати на неможливість компанії вчасно погашати свої зобов'язання перед кредиторами.

Аналізуючи показники фінансового стану компанії необхідно брати до уваги специфіку її діяльності та сучасну ситуацію на внутрішньому та зовнішньому ринку.

2.3 Облік та контроль фінансових результатів підприємства

Усі напрямки діяльності підприємства, пов'язані з виробництвом та збутом продукції, товарів, робіт та послуг, оцінюються за допомогою різноманітних фінансових показників. Основним узагальнюючим показником результативності є чистий прибуток чи збиток, отриманий підприємством протягом звітного періоду.

Для обліку та узагальнення інформації про фінансові результати звичайної діяльності використовується рахунок 79 "Фінансові результати". На цьому рахунку за кредитом відображаються суми для закриття рахунків обліку доходів, а за дебетом — суми для закриття рахунків обліку витрат, а також сума нарахованого податку на прибуток.

Фінансовий результат, визначений на рахунку 79 "Фінансові результати", переноситься на рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)". При цьому рахунок 79 "Фінансові результати" дебетується, а рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" кредитується.

Згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 рахунок 79 «Фінансові результати» має три субрахунки їх перелік та основні характеристики ми представили нижче у таблиці 2.15.

Таблиця 2.15

Субрахунки рахунку 79 «Фінансові результати» та їх характеристика

Субрахунок	Назва	Характеристика
1	2	3
791	Результат операційної діяльності	Цей субрахунок є ключовим для оцінки фінансової результативності щодо основного бізнесу підприємства, враховуючи його операційну діяльність. Сюди включаються витрати, пов'язані з виробництвом, збутом товарів чи послуг, зарплатами працівників, амортизацією, витратами на матеріали та інші затрати, пов'язані з основною операційною діяльністю підприємства. Субрахунок 791 є важливим для аналізу фінансового стану підприємства та прийняття рішень щодо оптимізації операцій та збільшення прибутковості.

Продовження таблиці 2.15

1	2	3
792	Результат фінансових операцій	Він охоплює доходи та витрати, пов'язані з управлінням фінансовими ресурсами, такими як відсотки, обмінні різниці та інші фінансові інструменти. Субрахунок 792 дозволяє визначити, наскільки ефективно підприємство управляє своїми фінансовими ресурсами та як це впливає на загальний фінансовий стан. Результат фінансових операцій вказує на рівень ризику та дохідності фінансових рішень підприємства в контексті управління грошовими потоками.
793	Результат іншої звичайної діяльності	Субрахунок 793 відображає прибутки або втрати, які виникають внаслідок додаткових операцій, що не є основною сферою діяльності компанії. Це може включати, наприклад, прибутки від продажу майна, надання консультацій, або інші відомості, які не входять до основного обсягу бізнесу. Цей субрахунок дозволяє керівництву підприємства та іншим зацікавленим сторонам відслідковувати фінансові результати, пов'язані із здійсненням додаткових видів діяльності.

Для узагальнення та відображення накопиченої частини прибутку або непокритих збитків підприємства, що не була розподілена на виплату дивідендів або іншим чином не була використана для інших цілей, використовується рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)".

Основні функції рахунку 44:

- 1) Накопичення нерозподіленого прибутку або непокритих збитків: Рахунок 44 слугує як місце для накопичення фінансових результатів, які не були розподілені між власниками (акціонерами) підприємства. Це може бути нерозподілений прибуток, який залишився після оплати податків та інших зобов'язань.
- 2) Забезпечення джерела для майбутніх інвестицій: Підприємство може використовувати накопичені кошти на рахунку 44 для фінансування майбутніх проектів, інвестицій або виплати дивідендів у майбутньому.
- 3) Відображення фінансової стійкості: Сума на рахунку 44 може вказувати на фінансову стійкість підприємства. Збереження частини прибутку на рахунку

свідчить про те, що підприємство може вирішувати фінансові виклики та має додаткові резерви.

- 4) Джерело виплати дивідендів: У разі прийняття рішення про виплату дивідендів, підприємство може використовувати кошти з рахунку 44.

Загалом, рахунок 44 грає важливу роль у фінансовому обліку, відображаючи, як підприємство управляє своїм прибутком і ресурсами, а також як воно планує використовувати ці ресурси в майбутньому.

В системі бухгалтерського обліку можуть використовуватися різні субрахунки рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" для розділення різних видів фінансових результатів та управління ними. Кожен субрахунок відображає певний аспект фінансового результату та його подальше використання або розподіл. Точна структура субрахунків може варіюватися залежно від бухгалтерської системи та потреб підприємства. Однак основні субрахунки згідно плану рахунків та їх характеристику ми представили в таблиці 2.16.

Таблиця 2.16

**Субрахунки рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"
та їх характеристика**

Субрахунок	Назва	Характеристика
441	Прибуток нерозподілений	Цей субрахунок призначений для відображення наявності й руху нерозподіленого прибутку. Він є ключовим для обліку прибутку, який залишається в середині підприємства для різних фінансових потреб та майбутніх можливостей розвитку.
442	Непокриті збитки	Використовується для відображення і накопичення непокритих збитків підприємства. Сума непокритих збитків може вказувати на фінансову нестійкість підприємства та потребу в розробці ефективних стратегій виходу з утворених збитків.
443	Прибуток, використаний у звітному періоді	За даним субрахунком відбувається відображення частини прибутку, яка була розподілена або використана підприємством протягом звітного періоду для виплати дивідендів акціонерам чи інших форм винагороди для власників або інші види витрат чи інвестицій протягом звітного періоду. Цей субрахунок є важливим для відслідковування та аналізу конкретного використання прибутку протягом звітного періоду та його впливу на фінансове становище підприємства.

Щомісяця всі отримані доходи та понесені витрати підприємства фіксуються на рахунку 79 "Фінансові результати". Суми відображаються на цьому рахунку та його субрахунках шляхом кредитування рахунків доходів і дебетування рахунків витрат, а також врахування нарахованого податку на прибуток.

Кінцевий фінансовий результат за звітний період списується на рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)". Занесення суми на кредитну сторону цього рахунку вказує на отриманий прибуток, тоді як дебетова сторона свідчить про збитки.

Основні бухгалтерські проведення щодо списання на фінансовий результат та визначення фінансового результату складаються на основі Головної книги ми навели у таблиці 2.17, що представлена нижче.

Таблиця 2.17

Відображення операцій щодо визначення фінансового результату

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
1	2	3
Списання доходу		
Списано на фінансовий результат дохід від реалізації	70	79
Списано на фінансовий результат дохід від іншої операційної діяльності	71	79
Списано на фінансовий результат дохід від участі в капіталі	72	79
Списано на фінансовий результат інший фінансовий дохід	73	79
Списано на фінансовий результат інший дохід	74	79
Списання витрат		
Списано на фінансовий результат собівартість реалізації	79	90
Списано на фінансовий результат загальнопромислові витрати	79	91
Списано на фінансовий результат адміністративні витрати	79	92
Списано на фінансовий результат витрати на збут	79	93
Списано на фінансовий результат інші витрати операційної діяльності	79	94
Списано на фінансовий результат фінансові витрати	79	95
Списано на фінансовий результат витрати від участі в капіталі	79	96
Списано на фінансовий результат інші витрати	79	97
Визначено фінансовий результат		
прибуток	79	441
збиток	442	79

Організація аналітичного обліку фінансових результатів на будь-якому підприємстві має враховувати його специфіку діяльності, тобто всі операції пов'язані з його основним видом діяльності мають відобразитися як операційна діяльність.

Для потреб економічного аналізу й оперативного управління підприємство має можливість самостійно розробити додаткові аналітичні рахунки відповідно до своїх потреб.

Необхідною умовою стабільного та ефективного функціонування суб'єктів господарювання є проведення на підприємствах внутрішньогосподарського контролю [26].

Внутрішній контроль є одним з ключових інструментів управління фінансовими результатами діяльності підприємства. Його функціонування спрямоване на збереження та ефективне використання активів, а також на забезпечення фінансової стійкості підприємства. У середовищі ринкових відносин кожне підприємство повинно мати організовану систему внутрішнього контролю, яка, враховуючи ринкові умови, має стрімко розвиватися.

Щоб уникнути можливості виникнення зловживань, відхилень та інших порушень внутрішніх правил на підприємстві, внутрішній контроль повинен проводитися постійно, виступаючи щоденною обов'язковою складовою роботи персоналу. Це сприятиме ефективнішому використанню ресурсів. Сама система внутрішнього контролю орієнтована на своєчасне створення документів, організацію контролю за дотриманням процедур під час господарських операцій, а також на контроль за активами та на організацію внутрішнього аудиту. З цього випливає, що контроль формування фінансових результатів неможливий без якісної системи внутрішнього контролю на рівні всього підприємства.

До головних завдань внутрішнього контролю фінансових результатів підприємства можна віднести:

- 1) Запобігання зловживань та порушень: стеження за використанням ресурсів та процесами для уникнення можливих зловживань чи порушень внутрішніх правил.

- 2) Точність та відповідність даних: забезпечення точності та відповідності фінансової інформації нормам та стандартам, включаючи правильне відображення усіх транзакцій та подій.
- 3) Організація та ефективність процесів: оптимізація господарських операцій та процесів для забезпечення ефективності та максимальної продуктивності.
- 4) Контроль за доступом та авторизацією: захист конфіденційності та безпеки фінансової інформації через контроль доступу та авторизацію користувачів.
- 5) Система Внутрішнього аудиту: розвинена система внутрішнього аудиту для незалежного оцінювання ефективності внутрішнього контролю та виявлення можливих проблем.
- 6) Розподіл функцій: чіткий розподіл функцій та обов'язків для запобігання конфліктів інтересів та забезпечення надійності процесів.
- 7) Відстеження та оцінка ризиків: активне відстеження та оцінка ризиків, пов'язаних з фінансовою діяльністю, та розробка стратегій їхнього управління.
- 8) Дотримання нормативів та вимог: забезпечення дотримання всіх фінансових нормативів, законодавчих вимог та стандартів.
- 9) Розвиток та адаптація: Постійний розвиток та адаптація системи внутрішнього контролю до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства.

Контроль фінансових результатів охоплює всі етапи господарювання, всі цикли діяльності і не може існувати окремо від контролю всієї діяльності підприємства. В світовій господарській практиці існує аксіома: «Внутрішній контроль повинен існувати на всіх рівнях організації, так як неможливо делегувати вниз відповідальність за контроль» [27].

Для розробки та впровадження оптимальних заходів контролю на підприємстві, які будуть виконувати поставлену ціль необхідно визначити основні проблеми, що виникають на етапі організації. На рисунку 2.5 ми представили основні проблеми, які виникають при організації внутрішнього контролю фінансових результатів.

Рисунок 2.5 – Проблемні питання внутрішнього контролю фінансових результатів

Створення механізму внутрішнього контролю для фінансових результатів є значущим кроком у розв'язанні виявлених вище проблемних аспектів. У економічних працях Бутинець Т. А. механізм внутрішнього контролю визначено як систему мотиваційних, ресурсних, правових, управлінських та організаційно-технічних факторів, використання яких забезпечує визнане співробітниками підприємства завершення конкретних дій господарських відносин. Він спрямований на створення умов гарантованого виконання обов'язків кожним

менеджером, своєчасної і повної реалізації внутрішніх вимог та забезпечення ефективної діяльності всіх складових в процесі роботи підприємства. Основною корисною його функцією є задоволення інтересів і потреб всіх учасників складних господарських відносин [28].

Внутрішній контроль має перевагу у тому, що він здійснюється на різних етапах, таких як попередній, поточний (оперативний) і подальший (наступний). Крім того, він може бути проведений у різних формах, включаючи документальний, фактичний і комбінований підходи. Внутрішній контроль може бути організованим у формі ревізії, тематичної перевірки, розслідування та службового розслідування.

Всі форми фінансового контролю взаємодіють тісно між собою та взаємно доповнюються, що відображає безперервний характер контролю. Найвища ефективність досягається шляхом поступового поєднання попереднього, поточного та наступного контролю. Головна мета системи внутрішнього контролю полягає в забезпеченні ефективного використання ресурсів, підтримці фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства на ринку. На рисунку 2.6 ми сформувавали систему внутрішнього контролю фінансових результатів на підприємстві.

Рисунок 2.6 – Система Внутрішнього контролю фінансових результатів

Слід відзначити, що значущою частиною процедур внутрішнього контролю є моніторинг витрат та доходів за центрами відповідальності та центрами витрат. Ведення обліку за центрами відповідальності дозволяє формувати показники, які відображають внесок окремих підрозділів у кінцевий фінансовий результат підприємства. При цьому важливо, щоб підрозділи мали автономність, а керівники структурних підрозділів відчували себе більше як підприємці, ніж просто виконавці, що є потужним стимулом для розвитку потенціалу організації.

Для забезпечення ефективності роботи системи внутрішнього контролю фінансових результатів рекомендується систематично відслідковувати діяльність суб'єктів господарювання під час виробничого процесу за конкретними показниками. До них можна віднести такі показники як:

- 1) майновий стан підприємства;
- 2) платоспроможність та ліквідність;
- 3) ділову активність;
- 4) прибутковість.

Механізм внутрішнього контролю повинен гарантувати та сприяти досягненню позитивного фінансового результату підприємства, раціональному використанню доступних матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, ефективному управлінню рівнем продажів, асортиментом та собівартістю виробленої продукції. Також він має сприяти забезпеченню своєчасної інформації для прийняття ефективних та результативних управлінських рішень, що гарантує конкурентоспроможність фірми на ринку.

Висновки до розділу 2

У даному розділі ми розглянули особливості діяльності ТОВ «ПАМІБРО», визначили розмір підприємства та засади на яких воно провадить діяльність.

Для аналізу балансових змін та змін у звіті про фінансові результати протягом періоду 2020 – 2022 рр. ми розрахували рівень суттєвості, що надалі дає розуміння, які з них мали найбільший вплив на фінансовий стан підприємства.

На даних звітності підприємства ми провели детальний аналіз економічних показників та визначили основні тенденції змін протягом періоду аналізу. У процесі аналізу ми виявили, що підприємство мало покращення показників у 2021 році порівняно з 2020 роком. Але враховуючи зміни, що відбулися у економічному та політичному становищі країни на початку 2022 року, пов'язаних наростанням військової агресії та подальшому вторгненні РФ на територію нашої країни ми отримали незадовільні результати майже всіх показників майнового стану, ліквідності, рентабельності, фінансової стійкості та ділової активності останнього періоду.

Таким чином у 2022 році підприємство зазнало збитку у розмірі 61 008 тис. грн. головною причиною чого стало різке зниження чистого доходу від реалізації та іншого доходу, а також зростання інших витрат. Така різка зміна фінансового результату спричинила негативний показник у статті власного капіталу, що становить – 7 096 тис. грн.

Ткож було розглянуто процес формування фінансових результатів в обліку. Визначили основні рахунки формування фінансового результату, а саме рахунок 79 «Фінансові результати», 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» та відповідні субрахунки, а також навели їх характеристику.

У цьому розділі ми визначили поняття внутрішнього контролю фінансових результатів, його головну мету та завдання. Описали проблеми, що виникають в процесі впровадження контролю на підприємстві та запропонували методи вирішення даних проблем. А саме шляхом введення системи внутрішнього контролю, що включає в себе попередній, поточний та наступний контролю. Слід відмітити, що досить важливою частиною контролю є моніторинг доходів та витрат за центрами відповідальності. Таким чином можна відстежити внесок кожного з підрозділів на формування кінцевого фінансового результату діяльності підприємства.

3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ПАМІБРО»

3.1 Основні фінансові показники та їх значення для оцінки фінансового стану

Аналіз фінансового стану виробничого підприємства як і будь якого іншого, повинен відбуватися систематично та з використанням різноманітних методів, що будуть враховувати специфіку діяльності підприємства.

При виборі показників для оцінки фінансового стану слід орієнтуватися на інтереси користувачів фінансової інформації, а саме тих, що пов'язані із підприємством економічними відносинами. Це необхідно для прийняття рішень стосовно надійності підприємства як партнера у подальшій діяльності.

Першочерговим завданням при комплексному підході є оцінка фінансового стану підприємства на основі різних фінансових сфер діяльності з використанням абсолютних та часткових показників. Для досягнення даної мети проводиться:

- оцінка майнового стану – відображає узагальнену вартість активів підприємства та джерел їх формування;
- оцінка фінансової стійкості;
- розрахунок коефіцієнтів ліквідності, платоспроможності – показують можливість підприємства погасити короткострокові зобов'язання за рахунок конвертації активів у грошові кошти;
- розрахунок коефіцієнта рентабельності – що відображає ефективність господарської діяльності;
- розрахунок коефіцієнта ділової активності, що показує ефективність використання матеріальних ресурсів.

З огляду наукової літератури впливає твердження, що майновий стан підприємства Досить важливим для виробничих підприємств є саме оцінка майнового стану, оскільки велику частину активів займають саме основні засоби та запаси.

Саме оцінка майнового стану дає загальну картину щодо стану підприємства. Для цього розраховують наступні коефіцієнти:

- 1) Коефіцієнт зносу основних засобів. Характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості і показує питому вагу вартості основних засобів. Даний показник має позитивне значення при зменшенні. Рівень зносу є високим, коли даний показник має значення >2 та нормальним при значенні $<0,25$.
- 2) Коефіцієнт оновлення основних засобів. Він характеризує інтенсивність введення в дію основних засобів. Даний показник має задовільне значення при зростанні, нормативним значенням є в діапазоні між $0,2-0,4$.
- 3) Коефіцієнт придатності основних засобів. Він показує частину ОЗ, що не були списані на витрати діяльності та придатні до експлуатації на звітну дату. Чим вище даний показник тим більш задовільний технічний стан ОЗ, він має бути $>0,75$. Розраховується цей показник як відношення залишкової вартості ОЗ до первісної.
- 4) Коефіцієнт мобільності активів. Даний показник показує відношення оборотних та необоротних активів. Для даного значення не визначено норми, висновки робляться в залежності від специфіки діяльності суб'єкта господарювання. Нормативним значенням є $>0,5$. Та у будь-якому випадку зростання даного показника свідчить про підвищення ліквідності активів, що має позитивне значення для компанії.

В таблиці 1.2 ми навели формули для розрахунку показників оцінки майнового стану та пояснення до них.

Формули розрахунку показників оцінки майнового стану

№ з/п	Назва	Формула	Пояснення
1	Коефіцієнт зносу ОЗ	$K_{зОЗ} = З/ПВ_{ОЗ}$	З - сума зносу; ПВ _{ОЗ} - первісна вартість основних засобів.
2	Коефіцієнт оновлення ОЗ	$K_{оОЗ} = Н_{ОЗ}/ОЗ$	Н _{ОЗ} - сума основних засобів, що надійшли у плановому періоді; ОЗ - основні засоби за первісною вартістю на початок періоду.
3	Коефіцієнт придатності ОЗ	$K_{пОЗ} = З_{вОЗ}/ПВ_{ОЗ}$	З _{вОЗ} - залишкова (балансова) вартість основних засобів; ПВ _{ОЗ} – первісна вартість основних засобів.
4	Коефіцієнт мобільності активів	$K_{МА} = ОА / НА$	ОА – оборотні активи; НА – необоротні активи.

Не менш важливими для оцінки економічного становища компанії є показники ліквідності та рентабельності.

При оцінці ліквідності підприємства слід враховувати вартість поточних ліквідних активів, а й майбутні зміни, що відбудуться у складі активів. Для розрахунку ліквідності основними коефіцієнтами є:

- 1) Коефіцієнт покриття (Коефіцієнт поточної ліквідності) - він характеризує співвідношення оборотних активів та поточних зобов'язань. Орієнтовне значення цього показника підприємство встановлює самостійно. Для того, щоб підприємство нормально функціонувало коефіцієнт покриття має бути більше 1 та має позитивну тенденцію.
- 2) Коефіцієнт швидкої ліквідності розраховується діленням найбільш ліквідних активів та активів, які швидко реалізуються на поточні зобов'язання. Він демонструє здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання за використанням високоліквідних активів. Оптимальним значенням цього коефіцієнту є діапазон від 0,5 до 1, з тенденцією до зростання.
- 3) Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності) – відображає можливість підприємства погасити частину короткострокових зобов'язань

миттєво. Даний показник повинен мати значення не менше ніж 0,2, та занадто високе значення показника буде вказувати на неефективну стратегію управління.

До коефіцієнтів, що відображають рентабельність підприємства відносяться ті, що найкращим чином відображають інтенсивність виробництва, що дає поняття стосовно рівня прибутковості складових процесу виробництва або його сукупних витрат. До таких належать:

- 1) Коефіцієнт рентабельності активів – відображає ефективність використання активів компанії для створення прибутку. Даний показник має позитивну тенденцію.
- 2) Коефіцієнт рентабельності власного капіталу - показує ефективність використання власного капіталу. Даний показник має позитивну тенденцію.
- 3) Коефіцієнт рентабельності виробничих фондів – відображає ефективність використання продуктивних активів. Цей показник є індикатором ефективності виробничого процесу підприємства. Даний показник має позитивну тенденцію.
- 4) Коефіцієнт рентабельності реалізованої продукції за прибутком від продажів – показує розмір операційного прибутку на кожну гривню продажів. Нормативним значенням даного показника є $>5\%$.

В таблиці 1.3 ми відобразили показники ліквідності та рентабельності, привели їх формули та пояснення до них.

Таблиця 1.3

Формули розрахунку показників для оцінки ліквідності та рентабельності підприємства

№ з/п	Назва	Формула	Пояснення
Оцінка ліквідності			
1	Коефіцієнт покриття (Коефіцієнт поточної ліквідності)	$K_{\text{п}} = \text{ОА} / \text{ПЗ}$	ОА- оборотні активи; ПЗ - поточні зобов'язання.
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{\text{шл}} = (\text{ГК} + \text{ДЗ}) / \text{ПЗ}$	ГК – грошові кошти; ДЗ - дебіторська заборгованість; ПЗ – поточні зобов'язання.
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	$K_{\text{ал}} = \text{ГК} / \text{ПЗ}$	ГК - грошові кошти; ПЗ - поточні зобов'язання.
Оцінка рентабельності			
1	Коефіцієнт рентабельності активів	$K_{\text{рА}} = \text{ЧП(ЧЗ)} / \text{СрсА} * 100\%$	ЧП(ЧЗ)- чистий прибуток (чистий збиток); СрсА – середньорічна сума активів ((сума активів на початок року + сума на кінець)/2).
2	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	$K_{\text{рвк}} = \text{ЧП(ЧЗ)} / \text{Срсвк} * 100\%$	ЧП(ЧЗ)- чистий прибуток (чистий збиток); Срсвк – середньорічна сума власного капіталу ((сума власного капіталу на початок року + сума на кінець)/2).
3	Коефіцієнт рентабельності виробничих фондів	$K_{\text{рвф}} = \text{ЧП(ЧЗ)} / \text{Срсвф} * 100\%$	ЧП(ЧЗ)- чистий прибуток (чистий збиток); Срсвф – середньорічна сума виробничих фондів ((сума ОЗ та запасів на початок року + сума на кінець)/2).
4	Коефіцієнт рентабельності реалізованої продукції	$K_{\text{ррп}} = \text{ФР}_{\text{опд}} / \text{ЧД} * 100\%$	ФР _{опд} – фінансовий результат від операційної діяльності; ЧД – чистий дохід.

Під оцінкою фінансової стійкості слід розуміти об'єктивний аналіз щодо структури та величини активів та пасивів підприємства, а також здатність підприємства бути платоспроможним у довгостроковій перспективі. Саме оцінка

фінансової стійкості є базою для визначення фінансової стабільності та незалежності господарського суб'єкта.

Складність визначення фінансової стійкості обумовлена відсутністю одного методичного підходу щодо її визначення та оцінки. В Україні фінансову стійкість підприємства оцінюють за різними методиками.

Одним з абсолютних показників виступає наявність власних оборотних коштів. Він показує, яка сума поточних активів компанії сформована за рахунок власного капіталу. Розраховується цей показник як різниця між поточними активами й поточними зобов'язаннями. Нормативним показником є коли вище 0 та має тенденцію до збільшення.

При коефіцієнтному підході до визначення фінансової стабільності слід використовувати наступні показники:

- 1) Коефіцієнт фінансової автономії, що є одним з найважливіших показників при оцінці фінансового стану. Він вказує на те, яку частину активів підприємство може профінансувати за рахунок власних фінансових ресурсів. Нормативним значенням для даного показника є 0,5 з тенденцією до збільшення. Якщо значення даного показника менше вказаного – це може свідчити про високий фінансовий ризик і навпаки, якщо показник буде вищим – це означає, що підприємство не ефективно використовує свій потенціал.
- 2) Коефіцієнт фінансового ризику є показником, який розраховується для вимірювання рівня фінансового ризику, якому підприємство може бути викладене внаслідок використання позикових коштів та інших зобов'язань. Цей показник надає інвесторам, кредиторам і менеджменту інформацію про те, наскільки великий обсяг зобов'язань у порівнянні з власним капіталом підприємства та його здатність витримувати фінансові труднощі. Оптимальним значенням для цього показника є — 0,5 з тенденцією до зниження, критичне значення — 1.
- 3) Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів відображає співвідношення загальними та власними оборотними коштами підприємства.

Вказує на те, яку частку власних оборотних коштів складають грошові кошти та їх еквіваленти. Нормативним є збільшення даного показника, коли значення показника менше 0 – це говорить про порушення фінансової стійкості компанії.

- 4) Коефіцієнт маневреності робочого капіталу характеризує співвідношення оборотних ресурсів у сумі власного капіталу. Нормативним значенням прийнято вважати значення більше 0,1.
- 5) Коефіцієнт фінансової стабільності (Коефіцієнт фінансування) говорить про можливість підприємства відповідати за свої зобов'язання в середньо- і довгостроковій перспективі. Нормативне значення показника знаходиться в межах 0,67-1,5. Якщо значення нижче за 0,67 то це говорить про високий рівень фінансових ризиків. Значення вище 1,5 вказує на наявність додаткових резервів підвищення ефективності за рахунок залучення позикових коштів.

В таблиці 1.4 ми привели формули абсолютних та відносних показників для визначення фінансової стабільності підприємства, та пояснення до них.

**Формули розрахунку показників для визначення фінансової
стабільності підприємства**

№ з/п	Назва	Формула	Пояснення
Абсолютні показники			
1	Наявність власних оборотних коштів	$ВОК = ПА - ПЗ$	ПА - поточні активи; ПЗ – поточні зобов'язання.
Відносні показники			
1	Коефіцієнт фінансової автономії	$K_{фа} = Вк / Вб$	Вк- власний капітал; Вб – валюта балансу.
2	Коефіцієнт фінансового ризику	$K_{фр} = ПзК / ВК$	ПзК – позикові кошти (валюта балансу – власний капітал); ВК – власний капітал.
3	Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	$K_{мВОК} = ГК / ВОК$	ГК - грошові кошти; ВОК - власні оборотні кошти (Власний капітал – Необоротні активи).
4	Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	$K_{мВК} = ВОК / ВК$	ВОК - власні оборотні кошти (Власний капітал – Необоротні активи); ВК – власний капітал.
5	Коефіцієнт фінансової стабільності (Коефіцієнт фінансування)	$K_{фс} = ВК / (ДЗ + КЗ)$	ВК - власний капітал; ДЗ - довгострокові зобов'язання; КЗ - короткострокові зобов'язання.

Для підприємств, що провадять свою діяльність в умовах ринкової економіки має значення оцінка показника ділової активності. Ділова активність характеризує собою широту ринків збуту виробленої продукції, ступінь досягнення планових показників основної господарської діяльності, рівень ефективності використання ресурсів підприємства. Для аналізу ділової активності розраховують коефіцієнти оборотності, а саме:

- 1) Коефіцієнт оборотності активів – що характеризує собою кількість повних циклів виробництва й обігу, які приносять прибуток за період, що підлягає аналізу. Він демонструє ефективність використання активів компанії. Даний показник має задовільне значення при зростанні.

- 2) Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує скільки разів за звітний період обернулися кошти, що були вкладені у розрахунки. Нормативне значення даного показника є >8 , має позитивну тенденцію.
- 3) Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості відображає відомості про комерційний кредит. Зростання даного коефіцієнту означає – підвищення швидкості оплати, відповідно зниження характеризує зростання кількості кредиторської заборгованості. Нормативне значення даного показника є >8 , має позитивну тенденцію.
- 4) Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів – показує кількість оборотів товарно-матеріальних запасів компанії за звітний період. Зниження показника характеризує відносне збільшення виробничих запасів та незавершеного виробництва або ж зниження попиту на готову продукцію. Загалом чим вищий даний коефіцієнт тим стійкіше фінансове становище підприємства. Нормативне значення даного показника є діапазон 4,5-8 та має позитивну тенденцію.
- 5) Період погашення дебіторської заборгованості — це час, який компанія зазвичай потребує для отримання платежу від своїх клієнтів після надання товарів чи послуг. Даний показник має бути менше 45 та мати тенденцію до зменшення.
- 6) Період погашення кредиторської заборгованості визначає час, який зазвичай потрібен компанії для оплати своїх рахунків постачальникам після отримання товарів чи послуг. Даний показник має бути менше 45 та мати тенденцію до зменшення.

В таблиці 1.5 ми відобразили показники ділової активності, привели їх формули та пояснення до них.

Формули розрахунку показників ділової активності підприємства

№ з/п	Назва	Формула	Пояснення
1	Коефіцієнт оборотності активів	$K_{OA} = ЧД / Ср_{сА}$	ЧД - чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); Ср _{сА} – середньорічна сума активів ((сума активів на початок року + сума на кінець)/2).
2	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$K_{ОДЗ} = ЧД / Ср_{сДЗ}$	ЧД - чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); Ср _{сДЗ} – середньорічна сума дебіторської заборгованості ((сума дебіторської заборгованості на початок року + сума на кінець)/2).
3	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$K_{ОКЗ} = Ср / Ср_{сКЗ}$	Ср – собівартість реалізації; Ср _{сКЗ} – середньорічна сума кредиторської заборгованості ((сума кредиторської заборгованості на початок року + сума на кінець)/2).
4	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	$K_{ОМЗ} = Ср / Ср_{сМЗ}$	Ср – собівартість реалізації; Ср _{сМЗ} – середньорічна сума матеріальних запасів ((сума матеріальних запасів на початок року + сума на кінець)/2).
5	Період погашення дебіторської заборгованості	$П_{пДЗ} = 360 / K_{ОДЗ}$	$K_{ОДЗ}$ - Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості
6	Період погашення кредиторської заборгованості	$П_{пКЗ} = 360 / K_{ОКЗ}$	$K_{ОКЗ}$ - коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості

Вище наведені показники підібрані для оцінки фінансового стану виробничого підприємства та будуть розраховані у даній роботі на основі даних фінансової звітності ТОВ «ПАМІБРО».

3.2 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства вимагає глибокого розуміння фінансової звітності та економічних процесів. Правильно проведений

аналіз надає управлінню цінну інформацію для прийняття обґрунтованих стратегічних та тактичних рішень.

Фінансові показники діяльності підприємства характеризуються зростанням власного капіталу (чистих активів), основним джерелом якого є прибуток внаслідок операційної, інвестиційної, та фінансової діяльності, а також отриманий внаслідок надзвичайних обставин.

Прибуток – це основна мета діяльності будь-якого підприємства, він є критерієм і показником ефективності даної діяльності. Незважаючи на те що дана категорія є об'єктом теорії і займає особливе місце у ринковій економіці, дискусії щодо визначення його сутності тривають і донині [29].

На рисунку 3.1 ми зобразили узагальнений фінансовий результат, який включає в себе валовий прибуток, операційний прибуток, прибуток від звичайної діяльності після оподаткування та чистий прибуток.

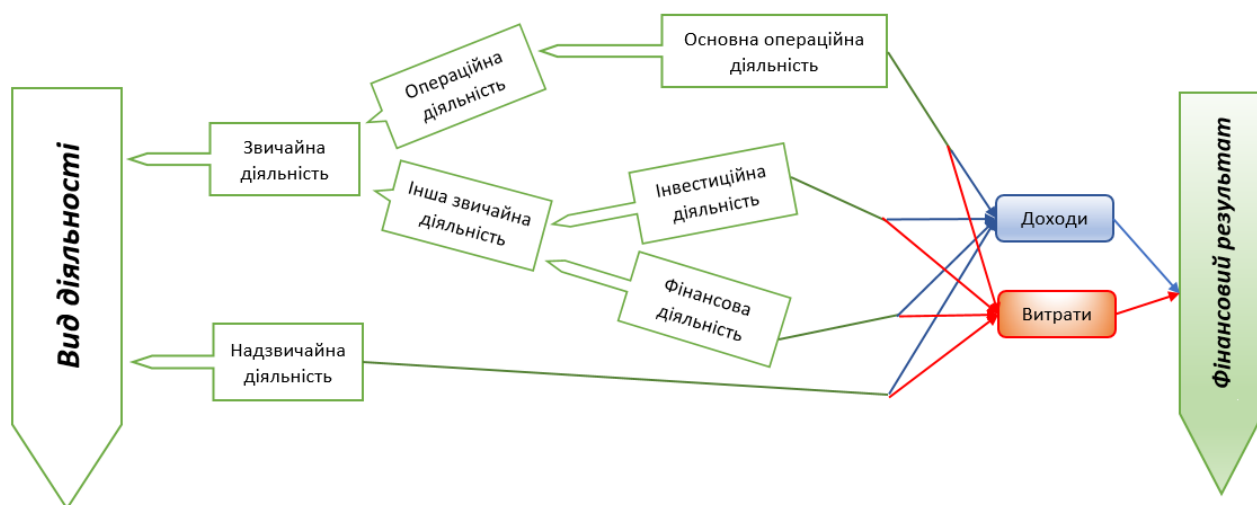

Рисунок 3.1 - Схема загального фінансового результату

Аналіз фінансових результатів підприємства - це систематичний і структурований процес оцінки та інтерпретації його фінансових звітів та показників з метою розуміння фінансового стану, ефективності діяльності та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Аналіз фінансових результатів включає в себе детальне розгляд різних аспектів фінансової діяльності

підприємства і визначення його фінансової стійкості, ліквідності, рентабельності та інших важливих аспектів. Основні етапи аналізу фінансових результатів включають:

Етап 1. Збір та підготовка фінансової інформації – проходить для отримання та систематизація фінансової звітності підприємства.

Етап 2. Розгляд Балансу – необхідний для вивчення активів, пасивів та власного капіталу для подальшої оцінки фінансового стану.

Етап 3. Аналіз звіту про прибуток – проводиться розгляд елементів доходів та витрат, що дає змогу визначити прибутковість компанії.

Етап 4. Оцінка потоків грошових коштів - проводиться аналіз грошових потоків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Етап 5. Порівняльний аналіз – дає змогу порівняти фінансові показники з попередніми періодами, конкурентами чи нормативними значеннями відповідної галузі.

Етап 6. Оцінка фінансового ризику – проводиться для визначення можливих ризиків та їх вплив на фінансовий стан.

Етап 7. Розробка рекомендацій – на даному етапі проходить формулювання стратегій для поліпшення фінансового стану та досягнення поставлених підприємством цілей.

Аналіз фінансових результатів є ключовим елементом управлінського процесу, дозволяючи приймати рішення для покращення ефективності та стійкості підприємства.

Аналіз економічних показників підприємств в Україні виконується на основі облікової і статистичної звітності. Основними документами для проведення такого аналізу є бухгалтерський баланс та звіт про фінансові результати.

Для глибшого розуміння не лише структури формування фінансового результату, але й його зміни, рекомендується проводити аналіз фінансових результатів підприємства в динаміці.

Аналіз фінансового результату включає наступні елементи:

- дослідження окремих абсолютних і відносних показників у динаміці за ряд років (горизонтальний аналіз);
- визначення питомої ваги окремих показників у їх сукупності (вертикальний аналіз);
- дослідження темпів росту (приросту) показників за ряд років (трендовий аналіз);
- оцінювання факторів впливу на величину результативного показника (факторний аналіз).

Наведемо стисло характеристику кожного елемента.

За горизонтальним аналізом вивчається зміна показників за досліджуваний період.

За вертикальним (структурним) аналізом проводяться міжгосподарські порівняння (при наявності суттєвих відмінностей по величині ресурсів, що використовуються; обсягу продажу; чисельності працівників, та інших показниках). Відносними показниками згладжується негативний вплив інфляційних процесів, який іноді суттєво викривлює показники фінансової звітності, тим самим порушуючи умову порівнянності даних при їх дослідженні в динаміці [30].

Трендовий аналіз фінансових результатів дає змогу аналізувати динаміку фінансових показників протягом тривалого періоду для виявлення загальних тенденцій та напрямків розвитку. Виявлені тренди у ході аналізу застосовувати для розробки прогнозів щодо майбутніх фінансових результатів підприємства. Розрізняти сезонні коливання в фінансових результатах, визначати випадки, коли фінансові показники виходять за межі звичайних коливань та виявляти потенційні аномалії. Оцінювати ефективність прийнятих стратегій та надавати керівництву підприємства інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі передбачених тенденцій. А також допомагати підприємству адаптувати свої стратегії та дії до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, враховуючи виявлені тренди.

Трендовий аналіз стає потужним інструментом для стратегічного управління та прийняття рішень на основі вивчення довгострокових динамік фінансових показників.

Факторний аналіз використовується для визначення впливу різних факторів на результати досліджуваного явища або процесу. Цей аналіз спрямований на визначення ключових факторів, які впливають на змінну чи явище та визначення ступеня їх впливу. Факторний аналіз широко використовується в різних галузях, таких як соціологія, психологія, економіка та інші, для визначення та розуміння складних взаємозв'язків між різними факторами та їх впливом на вивченні явища чи процеси.

Незважаючи на різноманіття поглядів на підходи до аналізу фінансових результатів господарської діяльності підприємства, основні напрямки можна виокремити наступні:

- Дослідження фінансового результату від операційної діяльності як основної сфери функціонування підприємства;
- Аналіз показників рентабельності;
- Визначення впливу ключових факторів на формування фінансового результату підприємства;
- Оцінка структури, рівня та динаміки фінансових результатів та показників, які їх формують (доходів та витрат);
- Виявлення потенційних можливостей для поліпшення показників прибутковості та рентабельності.

Фінансовий результат від операційної діяльності ТОВ «ПАМІБРО» визначимо на основі даних Форми 2 із застосуванням наступної формули (3.1) наведеної нижче.

$$\Phi P_{\text{од}} = \text{ВП} + \text{ІОД} - \text{АВ} - \text{ВЗ} - \text{ІОВ}, \quad (3.1)$$

де ВП - валовий прибуток;

ІОД - інший операційний дохід;

АВ - адміністративні витрати;

ВЗ - витрати на збут;

ІОВ - інші операційні витрати.

Для визначення фінансового результату виконаємо огляд того, як змінювалися та розподілялися витрати та отримані доходи. Аналіз динаміки та структури доходів і витрат від операційної діяльності дозволяє оцінити ефективність витрат, здійснених для отримання прибутку. Необхідна інформацію для оцінки динаміки та структури доходів і витрат відображена у Звіті про фінансові результати. Отримані результати аналізу динаміки та структури доходів ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020-2022 років відображені в таблиці 3.1.

Динаміка доходів та витрат ТОВ «ПАМІБРО» за 2020-2022 рр.

Показники	2020	2021	2022	Відхтлення 2021-2020 рр.		Відхтлення 2022-2021 рр.		Вплив зміни показника на	
				Відносне, %	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	Абсолютне, тис. грн.	2022	2021
1	2	3	4	6	5	8	7	10	9
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	230 326	305 854	260 107	32,79%	75 528	-14,96%	-45 747	103,87%	90,95%
Собівартість реалізованої продукції	188 121	252 313	214 347	34,12%	64 192	-15,05%	-37 966	86,20%	77,30%
Валовий прибуток	42 205	53 541	45 760	26,86%	11 336	-14,53%	-7 781	1317,67	,65%
Інші операційні доходи	27 594	5 335	7 950	-80,67%	-22 259	49,02%	2 615	-5,94%	-26,81%
Адміністративні витрати	27 254	36 360	28 997	33,41%	9 106	-20,25%	-7 363	16,72%	10,97%
Витрати на збут	9 575	15 216	18 260	58,91%	5 641	20,01%	3 044	-6,91%	6,79%
Інші операційні витрати	18 051	6 182	9 956	-65,75%	-11 869	61,05%	3 774	-8,57%	-14,29%
Фінансовий результат операційної діяльності	14 919	1 118	-3 503	-92,51%	-13 801	-413,33%	-4 621	100,00%	100,00%

Основні фактори, що зумовили зміну фінансового результату від операційної діяльності у 2021 році:

- 1) збільшенням: суми чистого доходу від реалізації продукції на 75 528 тис. грн. (32,79%); собівартості реалізованої продукції на 64 192 тис. грн. (34,12%); адміністративних витрат на 9 106 тис. грн. (33,41%); витрат на збут 5 641 тис. грн. (58,91%);
- 2) скороченням: іншого операційного доходу на 22 259 тис. грн. (80,67%); інших операційних витрат на 11 869 тис. грн. (65,75%).

У 2022 році факторами, що зумовили зміну фінансового результату від операційної діяльності стали:

- 1) збільшення: суми іншого операційного доходу на 2 615 тис. грн. (49,02%); витрат на збут на 3 044 тис. грн. (20,01%); інших операційних витрат на 3 774 тис. грн. (61,05%).
- 2) скорочення: суми чистого доходу від реалізації продукції на 45 747 тис. грн. (14,96%); собівартості реалізованої продукції на 37 966 тис. грн. (15,05%); адміністративних витрат на 7 363 тис. грн. (20,25%).

Отже, аналіз абсолютних відхилень за показниками вказує лише на факт зміни величини фінансового результату та факторів, які його формують, протягом конкретних періодів, а також на інтенсивність (темпи росту), з якою ці зміни відбувалися.

За даними таблиці 3.1 у періоді, що аналізується ми спостерігаємо негативну тенденцію щодо фінансового результату від операційної діяльності. Так фінансовий результат знизився на 13 801 тис. грн. (92,51%) за період 2021 року та 4 621 тис. грн. (413,33%) за період 2022 року у результаті чого підприємство отримало фінансові збитки від операційної діяльності.

Головним чином такі зміни були спричинені зниженням чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), питома вага складає 103,87% та скороченням собівартості реалізованої продукції – частка впливу 86,20%. Така тенденція впливу вказує на загальне скорочення операційної діяльності компанії.

Аналіз елементів операційних витрат передбачає розгляд та оцінку складових витрат, пов'язаних із здійсненням операційної діяльності підприємства. Цей вид аналізу допомагає визначити ефективність використання ресурсів, виявити можливості оптимізації витрат та підвищити загальну ефективність операцій. На таблиці 3.2 зображено динаміку змін елементів операційних витрат компанії.

Таблиця 3.2

Динаміка зміни витрат операційної діяльності протягом 2020-2022 рр.

Найменування показника	2020	2021	2022	Відхтлення 2021-2020 рр.		Відхтлення 2022-2021 рр.	
				Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %	Абсолютне, тис. грн.	Відносне, %
Матеріальні затрати	151 207	214 700	179 372	63 493	41,99%	-35 328	-16,45%
Витрати на оплату праці	33 183	38 728	30 888	5 545	16,71%	-7 840	-20,24%
Відрахування на соціальні заходи	4 166	4 745	3 881	579	13,90%	-864	-18,21%
амортизація	25 462	31 653	31 353	6 191	24,31%	-300	-0,95%
Інші операційні витрати	10 932	14 063	16 110	3 131	28,64%	2 047	14,56%
Разом	224 950	303 889	261 604	78 939	35,09%	-42 285	-13,91%

Аналізуючи дані таблиці 3.2 ми бачимо, що у 2022 році відбулося скорочення витрат операційної діяльності компанії, що вказує на зниження обсягів операційної діяльності. Так загальна сума операційних витрат у період 2021 року зросла на 78 939 тис. грн. (35,09%), а в період з 2021 по 2022 років відбулося скорочення витрат на 42 285 тис. грн. (13,91%).

Загальна структура зміни операційних витрат ТОВ «ПАМІБРО» у період 2020 – 2022 років відображено на рисунках 3.2 -3.4.

Рисунок 3.2 – Структура елементів операційних витрат ТОВ «ПАМІБРО» у 2020 році.

Рисунок 3.3 – Структура елементів операційних витрат ТОВ «ПАМІБРО» у 2021 році.

Рисунок 3.4 – Структура елементів операційних витрат ТОВ «ПАМІБРО» у 2022 році.

Загалом, аналізуючи отримані данні можна відмітити, що у структурі операційних витрат за період 2020 -2022 році не відбулося суттєвих змін.

З метою оцінки ефективності виробничого процесу та фінансового стану підприємства в контексті його основної сфери діяльності розрахуємо показники рентабельності основної діяльності.

Для визначення ефективності виробництва та продажу товарів чи послуг розрахуємо рентабельність валового прибутку ($R_{ВП}$). Цей показник дозволяє визначити, яка частина валового прибутку відноситься до витрат на виробництво товарів або надання послуг. Коефіцієнт рентабельності валового прибутку виражається у відсотках і дозволяє оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси в процесі виробництва та реалізації товарів чи послуг. Високий коефіцієнт рентабельності вказує на ефективне управління виробничим процесом, а низький може свідчити про проблеми в сфері управління витратами чи конкурентоспроможністю продукції. Формула (3.2) коефіцієнта рентабельності валового прибутку наведено нижче.

$$P_{\text{ВП}} = \text{ВП} / \text{ВР} * 100\%, \quad (3.2)$$

де ВП – валовий прибуток;

ВР - виручка від реалізації.

Чиста рентабельність основної діяльності ($\text{ЧР}_{\text{Од}}$) є ключовим фінансовим показником, що вказує на ефективність виробничого процесу та реалізації товарів чи послуг підприємства. Цей показник вимірює, який відсоток чистого прибутку припадає на одиницю виручки від основної діяльності підприємства. Чиста рентабельність основної діяльності відображає, який відсоток прибутку залишається після врахування усіх витрат, що виникають у процесі виробництва та реалізації продукції чи надання послуг. Високий рівень чистої рентабельності свідчить про ефективність управління витратами та конкурентоспроможність продукції чи послуг. Формула (3.3) для розрахунку чистої рентабельності основної діяльності подана нижче.

$$\text{ЧР}_{\text{Од}} = \text{ЧП}_{\text{Од}} / \text{В}_{\text{Од}} * 100\%, \quad (3.3)$$

де $\text{ЧП}_{\text{Од}}$ - чистий прибуток від основної діяльності;

$\text{В}_{\text{Од}}$ - виручка від основної діяльності

Розрахунок показників рентабельності ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020 - 2022 років ми виконали у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Розрахунок показників рентабельності основної діяльності ТОВ «ПАМІБРО»

Показники	2020	2021	2022	Абсолютне відхтлення 2021-2020 рр.	Абсолютне відхтлення 2022-2021 рр.
$\text{ЧП}_{\text{ВП}}$	18,32%	17,51%	17,59%	-0,82%	0,09%
$\text{ЧР}_{\text{Од}}$	6,48%	0,37%	-1,35%	-6,11%	-1,71%

Як бачимо з таблиці 3.3 рентабельність діяльності ТОВ «ПАМІБРО» знаходиться на досить низькому рівні та має тенденцію до зниження. У 2022 році

підприємство має негативну рентабельність, що вказує на нестійке фінансове положення підприємства.

3.3 Шляхи та пропозиції щодо вдосконалення фінансових результатів

Фінансові результати підприємства є ключовим показником його успішності та життєздатності. В умовах нестабільної економіки країни підприємствам доводиться зіштовхуватися з численними викликами, такими як зміна ринкових умови, коливання валютних курсів, зростання відсоткових ставок і загальна економічна невизначеність. В таких умовах важливо приймати гнучкі та стратегічні рішення для вдосконалення фінансових результатів.

Покращення фінансових результатів можливе шляхом оптимізації управління витратами. Цей процес піддається впливу факторів як внутрішнього, так і зовнішнього середовища. Інформація щодо цих факторів подана на рисунку 3.5.

Рисунок 3.5 - Фактори впливу на управління витратами

Необхідною умовою ефективного управління витратами виступає систематичний та комплексний аналіз всіх аспектів бізнес-процесів підприємства. Важливо розглядати управління витратами не лише як окремий етап, але як невід'ємну частину загальної стратегії.

Проаналізувавши основні фактор впливу на управління витратами підприємства ми сформуваємо наступні умови для ефективного управління витратами:

- 1) Чітке стратегічне планування: розробка чіткої стратегії, яка визначає мету та цілі підприємства, а також визначає, які витрати є стратегічно важливими.
- 2) Систематичний аналіз витрат: постійний аналіз і оцінка всіх категорій витрат, щоб зрозуміти, де можливі оптимізації та економії.
- 3) Визначення пріоритетів: визначення витрат, які мають найбільший вплив на стратегічні цілі, та їх нагальність для оптимізації.
- 4) Ефективне управління ланцюжком постачання: партнерство з надійними постачальниками та пошук можливостей для оптимізації угод та цін на постачання.
- 5) Культура зменшення витрат: розвиток корпоративної культури, що підтримує усвідомлення витрат та постійну пошуки ефективних рішень.
- 6) Використання технологій та інновацій: впровадження сучасних технологій та інновацій, які можуть поліпшити продуктивність та зменшити витрати.
- 7) Участь всіх рівнів персоналу: залучення всіх рівнів персоналу до процесу ефективного управління витратами, що сприяє пошуку та впровадженню ідей для зменшення витрат.
- 8) Стратегічне партнерство з постачальниками: встановлення партнерських відносин з ключовими постачальниками та спільна розробка стратегій оптимізації витрат.
- 9) Системи контролю та звітності: розробка систем контролю та звітності, що дозволяють стежити за витратами та вчасно реагувати на будь-які відхилення.

Ці елементи створюють фундамент ефективного управління витратами, дозволяючи підприємствам підтримувати фінансову стійкість та досягати стратегічних цілей.

Невід'ємною складовою для поліпшення фінансового стану підприємства є ефективний контроль над фінансовими результатами. Безпосередньо вся економічна діяльність компанії впливає на формування фінансових результатів, контроль над якою слід розглядати як необхідну складову внутрішнього контролю. Недостатня увага до механізму внутрішнього контролю може призвести до неточностей та викривлення інформації, яка використовується для обліку та аналізу фінансових результатів. Таким чином, постійне вдосконалення внутрішнього контролю є необхідною частиною ефективної діяльності підприємства.

Важливо відзначити, що для оптимізації та зменшення витрат підприємство повинно впроваджувати контроль як щоденну практику для всіх працівників, а не обмежуватися плановими перевірками. Це дозволить уникнути додаткових витрат, пов'язаних з помилками в обліку, та виявляти їх ще до проведення планових контрольно-ревізійних заходів і аудиторських перевірок.

Важливо відмітити, що для ефективності впровадженого внутрішнього контролю на підприємстві він має бути доцільним для виду діяльності суб'єкта діяльності, проводитися на регулярній основі та функціонувати відповідно до встановленого положення. У разі невідповідності однієї з умов контроль не зможе виконувати поставлену ціль за давати результати корисні для подальшої роботи підприємства.

Проаналізувавши фінансовий стан ТОВ «ПАМІБРО» в період 2020-2022 років можна виявити, що компанія має високу залежність від зовнішніх факторів впливу.

Для більшого розуміння наслідків впливу зовнішнього середовища та можливостей впоратися з несприятливим фінансовим станом, що виник у розділі 2 пункті 2.1 таблиці 2.2 ми визначили розмір підприємства.

Так як підприємство є середнім то наслідки впливу зовнішніх факторів є досить вагомим, так як компаніє не має достатніх резервів для швидкої реакції на зміни навколишнього економічного та політичного середовища.

Великий вплив на діяльність підприємства та його фінансовий стан має вибір раціональної облікової політики. Для виробничого підприємства найбільш важливими є такі розділи як:

- основні засоби – доцільним для аналізованого підприємства є перегляд строків корисного використання ОЗ та перегляд обраного методу нарахування амортизації;
- запаси – перегляд та аналіз оцінки вибуття запасів, знецінення запасів;
- дебіторська заборгованість – перегляд нарахування резерву сумнівних боргів та підходу до оцінки ДЗ.

Окрім того, можливими засобами для покращення фінансового стану підприємствами виступають методи зменшення витрат до яких можна віднести зниження собівартості виробництва шляхом пошуку нових постачальників, з більш вигідними умовами, впровадження нових технологій виробництва, збільшення продуктивності праці.

Розрахувавши показники фінансового стану та провівши комплексний аналіз ми можемо запропонувати наступні шляхи покращення фінансового стану підприємства:

- зниження собівартості виробництва запропонованими вище методами;
- оновлення основних засобів для покращення показників фондівддачі;
- підвищення кваліфікації трудових ресурсів компанії;
- пошук нових ринків збуту;
- перегляд облікової політики та методології фінансового планування з урахуванням економічного та політичного становища в країні;
- впровадження нових засобів внутрішнього контролю;
- пошук резервів для збільшення балансової вартості активів та зростання грошових потоків.

Одною з рекомендацій для пошуку резервів для поліпшення фінансового стану є перехід компанії на формування звітності за Міжнародними стандартами. Починаючи з 2005 року майже всі підприємства світу погодились з офіційним прийняттям та переходом на МСФЗ. Компанії багатьох країн світу вирішили використовувати МСФЗ за основу для складання фінансової документації. З цього моменту кількість держав, які запровадили міжнародні стандарти, стрімко зростає [31].

Наразі в Україні відбуваються інтеграційні процеси у напрямку Європейського союзу і це створює можливість виходу вітчизняних підприємств на світовий ринок. Так складання фінансової звітності за МСФЗ є однією з вимог при виході на міжнародний ринок фінансового капіталу, що надає такі можливості як залучення/збільшення міжнародних інвестицій; проведення ефективного аудиту звітності, оскільки існує взаємозв'язок між Міжнародними стандартами фінансової звітності та стандартами аудиту; підвищення об'єктивності та прозорості звітів; зменшення проблем що виникають при введенні обліку та його регламентації.

Попри вищезазначені переваги перехід на МСФЗ буде корисним і для підприємств, що не мають намірів виходу на міжнародний ринок. Так звітність за Міжнародними стандартами надасть управлінському персоналу аналітичну інформацію, що забезпечує якісну оцінку та аналіз фінансового стану підприємства, а також подальшого прийняття далих управлінських рішень, визначення коротко- та довгострокових цілей.

Одною з корисних змін в міжнародних стандартах для ТОВ «ПАМІБРО», що запровадила Рада МСБО стала зміна в:

- МСБО 1 «Подання фінансової звітності», що стосується класифікації активів та зобов'язань як поточних (корткострокових) та непоточних (довгострокових). Так зобов'язання, що мають довгостроковий характер можуть бути визнані як поточні, у випадку, коли компанія планує погасити його протягом 12 місяців;
- МСБО 16 «Основні засоби» - зміни стосуються вирахування вартості надходжень від продажу виробу з основних засобів, на яких його було

виготовлено, до того як товари стали доступними до використання (товари в період тестування, запуску ОЗ). Тому підприємство має визнавати дохід від такого продажу одночасно з визнанням витрат у складі прибутку або збитку.

Для переходу підприємства на МСФЗ виконуються наступні етапи:

- 1) Провести підвищення кваліфікації / навчання персоналу компанії.
- 2) Обрати дату переходу на МСФЗ (подання першого звіту за МСФЗ має відбуватися не раніше ніж через два роки після обраної дати).
- 3) Затвердити новий Наказ про облікову політику за МСФЗ.
- 4) Провести інвентризаціє на дату переходу на Мжнародні стандарти.
- 5) Провести коригування статей для складання вступного балансу на дату переходу.
- 6) Скласти порівняльну звітність з МСФЗ.

Висновки до розділу 3

У даному розділі ми визначили основні показники для оцінки фінансового стану виробничого підприємства та побудували загальну схему формування фінансового результату компанії від різних видів діяльності. Аналіз фінансових результатів є одним з найважливіших елементів управлінського процесу. Він дозволяє приймати рішення для подальшого підвищення ефективності діяльності та фінансової стійкості підприємства.

Надалі нами було проведено вивчення та аналіз структури фінансових результатів ТОВ «ПАМІБРО». Розрахувавши показник фінансового результату від операційної діяльності у період 2020 – 2022 рр. ми виконали аналіз отриманих результатів в динаміці та визначили основні фактори, що зумовили дані зміни. Таким чином ми з'ясували, що фінансовий результат знизився на 92,51% за період 2021 року та на 413,33% за період 2022 року у результаті чого підприємство отримало фінансові збитки від операційної діяльності.

Також ми проаналізували елементи операційних витрат та їх структуру. У результаті ми з'ясували, що витрати операційної діяльності скоротилися, що вказує

на зниження діяльності. Структура ж витрат протягом періоду аналізу майже не зазнала змін.

Розрахувавши показники чистої рентабельності валового прибутку та основної діяльності підприємства ми виявили, що впродовж останніх років підприємство мало досить низькі показники рентабельності. Так чиста рентабельність основної діяльності підприємства мала негативний показник, що свідчить про серйозні фінансові проблеми, та необхідність швидкого реагування та перегляду антикризової політики, що діє на підприємстві.

У розділі ми розглянули шляхи для подолання кризового становища, що виникло у компанії. Головним чином це стали пошук можливості для скорочення витрат на виробництво, оновлення основних засобів та впровадження нових технологій, пошук нових ринків збуту, а також перегляд та оптимізація діючого внутрішнього контролю фінансових результатів. Одною з важливих рекомендацій у даному розділі виступив перехід компанії на формування звітності за Міжнародними стандартами, що надасть підприємству можливість виходу на міжнародний ринок та прийняття актуальних управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

Основою для фінансового розвитку будь-якого підприємства є показники його прибутковості. Чистий прибуток підприємства є основним джерелом для поповнення капіталу, розширення виробничих можливостей, вирішення соціальних потреб та задоволення потреб трудового колективу, погашення зобов'язань та підтримання кредитоспроможності підприємства. Виходячи з вищенаведених тверджень прибуток підприємства є ключовим показником для виробничої та фінансової оцінки діяльності.

Вчасне реагування на зміну зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на економічне становище підприємства грає визначну роль в забезпеченні отримання максимального прибутку, оптимізації витрат, пошуку резервів для розвитку діяльності компанії та підвищенні конкурентоспроможності.

Метою даної дипломної роботи є поглиблене вивчення теоретичних та практичних знань щодо аналізу фінансової звітності для визначення фінансового стану суб'єкта господарювання, а також розробка рекомендацій для його покращення. Відповідно до поставлених в роботі завдань ми зробили наступні висновки.

Перший розділ дипломної роботи висвітлює нормативно-правове забезпечення, поняття фінансового аналізу та роль фінансової звітності в ньому. Ми привели поняття фінансового стану та дослідили думку різних вчених стосовно даного визначення. Також у даному розділі було наведено методики проведення фінансового аналізу визначено його головну мету, завдання та основні його елементи. Ми детально розглянули методи проведення аналізу фінансового стану та визначили переваги кожного з них.

Провівши дослідження стосовно нормативно-правового забезпечення для складання фінансової звітності ми з'ясували, що на даному етапі не існує детального опису в НП(С)БО стосовно структури та наповнення кожної з форм звітності. Тому для формування та подання звітів компанія має керуватися низкою законодавчих актів та наказів.

Також проаналізувавши думку різних вчених стосовно методики проведення фінансового аналізу ми виділили основну проблему яка постає на етапі організації проведення аналітичних дій – відсутність єдиного підходу, що в повному обсязі змогла б врахувати мету фінансового аналізу, різноманітність оцінюваних параметрів, відмінність умов економічного середовища, специфіку галузь діяльності підприємства. Наразі серед науковців йде дискусія стосовно вибору єдиного підходу, який дасть змогу забезпечити якісний аналіз кожного суб'єкта господарювання.

У другому розділі дипломної роботи нами було проведено економічний аналіз ТОВ «ПАМІБРО», оцінено результати діяльності даного підприємства та виділено основні зміни, що відбулися у період 2020-2022 рр.

Провівши аналіз ми виявили, що протягом періоду більшість показників не відповідає нормі та мають тенденції до зниження внаслідок зростання операційних витрат та зниження чистого доходу від реалізації.

Враховуючи кризове становище економіки нашої держави в період аналізу та вплив зовнішніх факторів таких як пандемія та військові дії на території держави. Така тенденція притаманна більшості Українським компаніям.

Нами було виявлено, що ТОВ «ПАМІБРО» мало покращення показників у 2021 році порівняно з 2020 роком, що може свідчити про результативність вжитих антикризових заходів.

У період 2022 року підприємство отримало негативний фінансовий результат у розмірі 61 008 тис. грн. Основною причиною такого результату стало різке зниження чистого доходу від реалізації, іншого доходу та зростання інших витрат. У наслідок чого компанія отримала негативний показник у статті власного капіталу, що становив – 7 096 тис. грн.

Також нами було досліджено процес обліку та узагальнення фінансових результатів в обліку. Рахунок 79 «Фінансові результати» накопичувальний, Він призначений для акумулювання даних про доходи та витрати підприємства за звітний період, які переносяться на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» для відображення прибутку або збитку підприємства.

Нами було приведено поняття внутрішнього контролю фінансових результатів та визначено його головну мету та завдання. У ході дослідження даного питання нами було виявлено основні проблеми, що стають на шляху підприємства в процесі організації внутрішнього контролю. Ми виявили, що правильно поставлена мета та завдання контролю не є запорукою його успішного функціонування. Контроль є ефективним при правильному його впровадженні на всіх етапах: попередній, поточний та наступний. Необхідно зазначити, що важливою частиною контролю є моніторинг доходів та витрат за центрами відповідальності. Таким чином можна відстежити внесок кожного з підрозділів на формування кінцевого фінансового результату діяльності підприємства.

Третій розділ дипломної роботи висвітлює загальну схему формування фінансового результату підприємства від різних видів діяльності та основні етапи проведення фінансового аналізу. На основі обраного комплексного аналізу, у першому розділі, ми визначили основні напрямки та коефіцієнти для проведення аналізу фінансового стану ТОВ «ПАМІБРО». До них відносяться оцінка майнового стану, ділової активності, фінансової стійкості підприємства, а також розрахунок коефіцієнтів ліквідності, платоспроможності та рентабельності.

Ми визначили основні елементи аналізу фінансових результатів та розглянули їх основні характеристики, що включають: горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, трендовий аналіз, факторний аналіз. Пріоритетним видом аналізу є аналіз операційної діяльності порівняно з інвестиційною та фінансовою, оскільки вона займає основну частину в доході підприємства.

Надалі нами було проведено вивчення та аналіз структури фінансових результатів підприємства від операційної діяльності. Так в період 2020 – 2022 рр. фінансовий результат мав тенденцію до зниження. У 2021 році порівняно з 2020 відбулося зниження на 92,51%, 2022 року відбулося зниження на 413,33% у результаті чого підприємство отримало фінансові збитки від операційної діяльності.

Для більш детального розуміння впливу елементів операційних витрат на фінансовий результат компанії ми провели структурний аналіз операційних витрат у динаміці.

Також нами було проаналізовано елементи операційних витрат та їх структуру. Ми виявили, що структура витрат протягом 2020-2022 рр. не мала суттєвих змін, проте загальний обсяг витрати скоротився, такі зміни вказують на зниження діяльності. Структура ж витрат протягом періоду аналізу майже не зазнала змін.

При розрахунку показників чистої рентабельності ми виявили, що в 2022 році основна діяльність підприємства є не рентабельною та протягом періоду 2020 -2022 років чистої рентабельності валового прибутку та основної діяльності мали негативні тенденції.

З розрахунку показників фінансової стійкості ми бачимо, що компанія піддається високому впливу до змін зовнішнього середовища. З цього випливає, що головною причиною негативного фінансового результату є нестійка фінансова та політична ситуація у нашій країні. Внаслідок чого на підприємстві виникають такі проблеми як втрата основних ринків збуту, постачальників, проблеми з логістикою та невизначеність щодо безперервності діяльності.

В даному розділі нами також було запропоновано заходи для підвищення фінансової стійкості підприємства. До них належать пошук резервів для зниження собівартості виробництва через впровадження нових технологій виробництва, підвищення кваліфікації трудових ресурсів, пошук нових постачальників з більш вигідними умовами контрактів; перегляд системи внутрішнього контролю та санаційних заходів; пошук нових ринків збуту. А також приведено переваги переходу компанії на формування звітності за МСФЗ та наведено основні етапи переходу.

Тож поставлену мету – аналіз фінансових показників ТОВ «ПАМІБРО» на основі фінансової звітності вважаю виконаною. Основні завдання поставлені у дипломній роботі з фінансового аналізу та наданні пропозицій щодо покращення та оптимізації фінансового стану підприємства були досягнуті.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Текст]/ під заг. Ред. Ф.Ф. Бутинеця. – 8-ме вид., доп. І перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912с.
2. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики [Текст] : монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2009. – 260 с.
3. Фінансова звітність за міжнародними стандартами: хто має право складати? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://icaap.org.ua/main/poslugi-dlya-chlenv/aktualn-profesjn-pitannya/fnansova-zvtnst-za-mzhnarodnimi-standartami-xto-ma-pravo-skladati.html>
4. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Tex>
6. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
7. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>
9. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>
10. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01#Text>

11. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006626-06#Text>
12. Хомин П. Облікове забезпечення звітності про фінансові результати має бути методологічно обґрунтованим. Бухгалтерський облік і аудит. 2004. № 6. С. 9-15.
13. Біла Л.М. Формування системи фінансової звітності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ст. к.е.н. за спеціальністю 08.06.04 Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Київ, 2005. 20 с.
14. Семенишена, Н.В. Комунікативна та інформаційно-аналітична функції бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)». Національний науковий центр «Ін-т аграр. економіки». Київ. 2008. 20-21 с.
15. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку / М.В. Кужельний. Київ : А.С.К., 2001. 266 с.
16. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення / М.Ю. Аверіна. // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 9. – С. 92-100.
17. Економіка підприємства Підручник <https://buklib.net/books/21875/>
18. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст]: навч. посібник 3-тє вид., випр. і доп. – Київ : Знання, 2007.
19. Обущак Т. А. Сутність фінансового стану підприємства / Т. А. Обущак // Актуал. Пробл економіки. – 2007. - №9. – С. 92-100.
20. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємства // Фінанси України. – 2005. - №3. – С. 117-128.
21. Копчак Ю..С. Проблеми діагностики фінансового стану і стійкості функціонування підприємства / Ю. С. Копчак // Вісник СумДУ. – 2004. – № 9 (68). – С. 23–34.
22. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К.: Кондор, 2013. 196 с.

23. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>
24. Сизоненко В. О. Підприємництво: підручник / В. О. Сизоненко. – К. Вікар, 1999. – 438 с.
25. Марченко О. І. Фінансові аспекти ділової активності підприємств» / Фінанси України, 5. — 2007.,144 с
26. Богданюк О. Інформаційно-методичне забезпечення контролю формування та використання прибутку в сільськогосподарських підприємствах / О. Богданюк, А. Галімон // науковий клуб «Sophus». Секція 6. – 2014. – С. 246-249.
27. Паулі В.К. Основні положення організації внутрішнього аудиту діяльності енергопідприємств / В.К. Паулі, С.Б. Сидоров // Енергетик. – 2000. – № 5. – С. 20–22.
28. Бутинець Т.А. Контроль внутрішньогосподарський чи внутрішній? / Т.А. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. Серія «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз». – Житомир: ЖДТУ. – 2009. – № 2 (14). – С. 5–17
29. Зінченко О.А. Показники і критерії якості прибутку підприємства на етапі його використання / О.А. Зінченко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 7. – С. 106–111.
30. Зимин Н.Е. Анализ и диагностика финансового состояния предприятий: Учебное пособие. – М.: ИКФ „ЭКМОС”, 2002. – 240 с
31. МСФЗ 2023: ключові зміни та нюанси переходу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://finacademy.net/ua/materials/article/neobhodimost-perehoda-na-msfo>

Баланс ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020 року

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО»	Дата (рік, місяць, число)	2021 01 01
Територія	Україна, Івано-Франківська обл., Рожнятівський р-н, смт. Брошнів-Осада	Код за ЄДРПОУ	24679870
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	262485400
Вид економічної діяльності	Виробництво гофрованого паперу та картону, паперової картонної	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників	95	за КВЕД	17.21
Адреса, телефон	вул. Снових Стрільців, буд. 52а/3 смт. Брошнів-Осада, Івано-Франківська обл., 77611		
Одиниця виміру:	тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)

на 31 грудня 2020 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На 31 грудня 2019 року	На 31 грудня 2020 року
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4	4
первісна вартість	1001	16	18
накопичена амортизація	1002	(12)	(14)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	28 199	21 104
Основні засоби	1010	200 392	182 518
первісна вартість	1011	427 577	435 159
знос	1012	(227 185)	(252 641)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	228 595	203 626
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	67 616	54 575
Виробничі запаси	1101	55 964	39 617
Готова продукція	1103	11 651	14 956
Товари	1104	1	2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	17 026	29 901
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	2 366
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	60
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	279	291
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 275	8 861
Витрати майбутніх періодів	1170	-	3
Інші оборотні активи	1190	168	333
Усього за розділом II	1195	88 364	96 330
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	17	-
Баланс	1300	316 976	299 956

Пасив	Код рядка	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2020
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 660	2 660
Капітал у дооцінках	1405	16 653	15 437
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	68 979	22 990
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	88 292	41 087
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	166 244	208 989
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	166 244	208 989
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	55 999	43 633
розрахунками з бюджетом	1620	1 521	240
у тому числі з податку на прибуток	1621	559	-
розрахунками зі страхування	1625	13	83
розрахунками з оплати праці	1630	834	905
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	271	811
Поточні забезпечення	1660	2 474	2 912
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 328	1 296
Усього за розділом III	1695	62 440	49 880
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	316 976	299 956

Цимбалістий Р.З
Директор

Серветник С.М.
Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020 року

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО»

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

2021 | 01 | 01

Код за ЄДРПОУ

24679870

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)

за 2020 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За 2020 рік	За 2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	230 326	256 670
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(188 121)	(236 225)
Валовий:			
прибуток	2090	42 205	20 445
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	27 594	20 954
Адміністративні витрати	2130	(27 254)	(21 064)
Витрати на збут	2150	(9 575)	(12 421)
Інші операційні витрати	2180	(18 051)	(6 181)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		14 919	1 733
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	-	-
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	6 477	35 940
Фінансові витрати	2250	(10 834)	(12 686)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(57 767)	-
Фінансовий результат до оподаткування:		-	24 987
прибуток	2290	-	24 987
збиток	2295	(47 205)	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(4 506)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:		-	20 481
прибуток	2350	-	20 481
збиток	2355	(47 205)	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За 2020 рік	За 2019 рік
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(1 216)	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(1 216)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(1 216)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(45 989)	20 481

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За 2020 рік	За 2019 рік
Матеріальні затрати	2500	151 207	190 248
Витрати на оплату праці	2505	33 183	26 943
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 166	4 572
Амортизація	2515	25 462	26 428
Інші операційні витрати	2520	10 932	21 519
Разом	2550	224 950	269 710

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Найменування показника	Код рядка	За 2020 рік	За 2019 рік
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Цимбалістий Р.З
Директор

Серветник С.М.
Головний бухгалтер

Баланс ТОВ «ПАМІБРО» за період 2021 року

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО»	Дата (рік, місяць, число)	2022 01 01
Територія	Україна, Івано-Франківська обл., Рожнятівський р-н, смт. Брошнів-Осада	Код за ЄДРПОУ	24679870
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТГ	UA26060030010070630
Вид економічної діяльності	Виробництво гофрованого паперу та картону, паперової картонної	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників	102	за КВЕД	17.21
Адреса, телефон	вул. Сіових Стрільців, буд. 52а/3, смт. Брошнів-Осада, Івано-Франківська обл., 77611		
Одиниця виміру:	тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			V
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)

на 31 грудня 2021 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На 31 грудня 2020 року	На 31 грудня 2021 року
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4	16
первісна вартість	1001	18	32
накопичена амортизація	1002	(14)	(16)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	21 104	21 516
Основні засоби	1010	182 518	151 984
первісна вартість	1011	435 159	436 276
знос	1012	(252 641)	(284 292)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	203 626	173 516
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	54 575	71 739
Виробничі запаси	1101	39 617	54 876
Готова продукція	1103	14 956	16 863
Товари	1104	2	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	29 901	6 148
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	2 271
з бюджетом	1135	2 366	3 220
у тому числі з податку на прибуток	1136	60	102
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	291	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 861	22 625
Витрати майбутніх періодів	1170	3	50
Інші оборотні активи	1190	333	853
Усього за розділом II	1195	96 330	106 906
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	299 956	280 422

Пасив	Код рядка	На 31 грудня 2020 року	На 31 грудня 2021 року
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 660	2 660
Капітал у дооцінках	1405	15 437	10 043
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	22 990	41 209
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	41 087	53 912
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	208 989	162 525
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	208 989	162 525
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	19 172
товари, роботи, послуги	1615	43 633	28 583
розрахунками з бюджетом	1620	240	307
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	83	142
розрахунками з оплати праці	1630	905	1 203
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	811	4 347
Поточні забезпечення	1660	2 912	9 078
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 296	1 153
Усього за розділом III	1695	49 880	63 985
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	299 956	280 422

 Роман ЦИМБАЛІСТИЙ
 Директор

 Стефанія СЕРВЕТНИК
 Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати ТОВ «ПАМІБРО» за період 2021 року

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО»

Дата (рік, місяць, число) 2022 | 01 | 01
Код за ЄДРПОУ 24679870КОДИ
2022 | 01 | 01
24679870

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)

за 2021 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За 2021 рік	За 2020 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	305 854	230 328
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(252 313)	(188 133)
Валовий:			
прибуток	2090	53 541	42 193
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	5 335	27 594
Адміністративні витрати	2130	(36 360)	(27 240)
Витрати на збут	2150	(15 216)	(9 575)
Інші операційні витрати	2180	(6 182)	(18 056)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		1 118	14 916
прибуток	2190		
збиток	2195	-	-
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	28 237	6 480
Фінансові витрати	2250	(11 035)	(10 834)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(5 494)	(57 767)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	12 826	-
збиток	2295	-	(47 205)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	12 826	-
збиток	2355	-	(47 205)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За 2021 рік	За 2020 рік
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	5 393	1 216
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	5 393	1 216
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	5 393	1 216
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18 219	(45 989)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За 2021 рік	За 2020 рік
Матеріальні затрати	2500	214 700	151 207
Витрати на оплату праці	2505	38 728	33 183
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 745	4 166
Амортизація	2515	31 653	25 462
Інші операційні витрати	2520	14 063	10 932
Разом	2550	303 889	224 950

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Найменування показника	Код рядка	За 2021 рік	За 2020 рік
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Роман ЦИМБАЛІСТИЙ
Директор

Стефанія СЕРВЕТНИК
Головний бухгалтер

Баланс ТОВ «ПАМІБРО» за період 2022 року

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО»	Дата (рік, місяць, число)	2023 01 01
Територія	Україна, Івано-Франківська обл., Рожнятівський р-н, смт Брошнів-Осада	Код за ЄДРПОУ	24679870
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	1A26060330010070533
Вид економічної діяльності	Виробництво гофрованого паперу та картону, паперової картонної	за КОПЕГ	240
Середня кількість працівників	86	за КВЕД	17.21
Адреса, телефон	вул. Снових Стрільців, буд. 52а/3 смт Брошнів-Осада, Івано-Франківська обл., 77611		
Одиниця виміру:	тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):			
	за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		V
	за міжнародними стандартами фінансової звітності		

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)

на 31 грудня 2022 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На 31 грудня 2021 року	На 31 грудня 2022 року
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	16	18
первісна вартість	1001	32	37
накопичена амортизація	1002	(16)	(19)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	21 516	21 745
Основні засоби	1010	151 984	122 399
первісна вартість	1011	436 276	438 041
знос	1012	(284 292)	(315 642)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	173 516	144 162
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	71 739	84 742
Виробничі запаси	1101	54 876	61 778
Готова продукція	1103	16 863	22 964
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 148	7 309
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 271	1 076
з бюджетом	1135	3 220	14 739
у тому числі з податку на прибуток	1136	102	488
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	22 625	4 367
Витрати майбутніх періодів	1170	50	84
Інші оборотні активи	1190	853	1 389
Усього за розділом II	1195	106 906	113 706
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	280 422	257 868

Пасив	Код рядка	На 31 грудня 2021 року	На 31 грудня 2022 року
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 660	2 660
Капітал у дооцінках	1405	10 043	4 591
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	41 209	(14 347)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	53 912	(7 096)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	162 525	124 179
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	162 525	124 179
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	19 172	95 150
товари, роботи, послуги	1615	28 583	23 408
розрахунками з бюджетом	1620	307	180
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	142	68
розрахунками з оплати праці	1630	1 203	612
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	4 347	11 114
Поточні забезпечення	1660	9 078	8 932
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 153	1 321
Усього за розділом III	1695	63 985	140 785
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	280 422	257 868

 Стефанія СЕРВЕТНИК
 Головний бухгалтер

Звіт про фінансові результати ТОВ «ПАМІБРО» за період 2022 року

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «ПАМІБРО»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
	Код за ЄДРПОУ	2023 01 01 24679870

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)

за 2022 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За 2022 рік	За 2021 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	260 107	305 854
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(214 347)	(252 313)
Валовий:			
прибуток	2090	45 760	53 541
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	7 950	5 335
Адміністративні витрати	2130	(28 997)	(36 360)
Витрати на збут	2150	(18 260)	(15 216)
Інші операційні витрати	2180	(9 956)	(6 182)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	1 118
збиток	2195	(3 503)	-
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	10 492	28 237
Фінансові витрати	2250	(11 251)	(11 035)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(56 746)	(5 494)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	12 826
збиток	2295	(61 008)	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	12 826
збиток	2355	(61 008)	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За 2022 рік	За 2021 рік
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	5 452	5 393
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	5 452	5 393
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	5 452	5 393
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(55 556)	18 219

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За 2022 рік	За 2021 рік
Матеріальні затрати	2500	179 372	214 700
Витрати на оплату праці	2505	30 888	38 728
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 881	4 745
Амортизація	2515	31 353	31 653
Інші операційні витрати	2520	16 110	14 063
Разом	2550	261 604	303 889

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Найменування показника	Код рядка	За 2022 рік	За 2021 рік
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Стефанія СЕРВЕТНИК
Головний бухгалтер

Аналіз Балансу ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020-2021 років

Стаття Балансу	На дату 31/12/2019, кUAH	На дату 31/12/2020, кUAH	Зміни 2020	Скуптєво (так; ні)	На дату 31/12/2021, кUAH	Зміни 2021	Скуптєво (так; ні)
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи	4	4	-	Ні	16	12	Ні
певіснв вартість	16	18			32		
накопичена амортизація	12	14			16		
Незавершені капітальні інвестиції	28 199	21 104	- 7 095	Так	21 516	412	Ні
Основні засоби	200 392	182 518	- 17 874	Так	151 984	- 30 534	Так
певіснв вартість	427 577	435 159			436 276		
накопичена амортизація	227 185	252 641			284 292		
Усього за розділом I	228 595	203 626			173 516		
II. Оборотні активи							
Запаси	67 616	54 575	- 13 041	Так	71 739	17 164	Так
Виробничі запаси	55 964	39 617			54 876		
Готова продукція	11 651	14 956			16 863		
Товари	1	2			-		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	17 026	29 901	12 875	Так	6 148	- 23 753	Так
за виданими авансами	-	-			2 271	2 271	Ні
з бюджетом	-	2 366	2 366	Так	3 220	854	Ні
у тому числі з податку на прибуток	-	60			102		
Інша поточна дебіторська заборгованість	279	291	12	Ні	-	- 291	Ні
Гроші та їх еквіваленти	3 275	8 861	5 586	Так	22 625	13 764	Так
Витрати майбутніх періодів	-	3	3	Ні	50	47	Ні
Інші оборотні активи	168	333	165	Ні	853	520	Ні
Усього за розділом II	88 364	96 330			106 906		
продажу, та групи вибуття	17		- 17	Ні	-		
Баланс	316 976	299 956			280 422		
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	2 660	2 660			2 660		
Капітал удооцінках	16 653	15 437	- 1 216	Ні	10 043	- 5 394	Так
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	68 979	22 990	- 45 989	Так	41 209	18 219	Так
Усього за розділом I	88 292	41 087			53 912		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Довгострокові кредити банків	166 244	208 989	42 745	Так	162 525	- 46 464	Так
Усього за розділом II	166 244	208 989			162 525		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість за:							
довгостроковими зобов'язаннями					19 172	19 172	Так
товари, роботи, послуги	55 999	43 633	- 12 366	Так	28 583	- 15 050	Так
розрахунками з бюджетом	1 521	240	- 1 281	Ні	307	67	Ні
у тому числі з податку на прибуток	559	-			-		
розрахунками зі страхування	13	83	70	Ні	142	59	Ні
розрахунками з оплати праці	834	905	71	Ні	1 203	298	Ні
Поточна кредиторська заборгованість за	271	811	540	Ні	4 347	3 536	Так
Поточні забезпечення	2 474	2 912	438	Ні	9 078	6 166	Так
Інші поточні зобов'язання	1 328	1 296	- 32	Ні	1 153	- 143	Ні
Усього за розділом III	62 440	49 880			63 985		
Баланс	316 976	299 956			280 422		

Додаток 3

Аналіз Звіту про фінансові результати ТОВ «ПАМІБРО» за період 2020-2021 років

Стаття ФЗ	За 2021 рік	За 2020 рік	Абсолютне відхилення	Зміна суттєва	За 2020 рік	За 2019 рік	Абсолютне відхилення	Зміна суттєва
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	305 854	230 326	75 528	Так	230 326	256 670	- 26 344	Так
Собівартість реалізованої продукції	- 252 313	- 188 133	- 64 180	Так	- 188 121	- 236 225	48 104	Так
Валовий								
прибуток	53 541	42 193			42 205	20 445		
збиток								
Інші операційні доходи	5 335	27 594	- 22 259	Так	27 594	20 954	6 640	Так
Адміністративні витрати	- 36 360	- 27 240	- 9 120	Так	- 27 254	- 21 064	- 6 190	Так
Витрати на збут	- 15 216	- 9 575	- 5 641	Так	- 9 575	- 12 421	2 846	Так
Інші операційні витрати	- 6 182	- 18 056	11 874	Так	- 18 051	- 6 181	- 11 870	Так
Фінансовий результат від операційної діяльності								
прибуток	1 118	14 916			14 919	1 733		
збиток								
Інші фінансові доходи	-	-	-		-	-	-	
Інші доходи	28 237	6 480	21 757	Так	6 477	35 940	- 29 463	Так
Фінансові витрати	- 11 035	- 10 834	- 201	Ні	- 10 834	- 12 686	1 852	Ні
Інші витрати	- 5 494	- 57 767	52 273	Так	- 57 767		- 57 767	Так
Фінансовий результат до оподаткування:								
прибуток	12 826							
збиток		- 47 205			- 47 205	24 987		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-	-	-		-	- 4 506	4 506	
Чистий фінансовий результат:								
прибуток	12 826							
збиток		- 47 205			- 47 205	20 481		